



Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston

tilinpäätös vuodelta 2010

SISÄLLYSLUETTELO

TAULUKOT JA KAAVIOT	3
1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 JOHDON KATSAUS	4
1.2 VAIKUTTAVUUS	5
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus	5
1.2.1.1 Tulossopimuksen yleisindikaattorit	5
1.2.1.2 Valviran lakisääteinen toiminta	6
1.3 TOIMINNALLINEN TEHOAKKUUS	7
1.3.1 Toiminnan tuottavuus	8
1.3.1.1 Tuottavuusmittareiden laadinta	8
1.3.1.2 Hallinnonalan tuottavuusohjelman toteuttaminen	8
1.3.1.3 Terveystuollon ammatinharjoittamista koskevien päätösten tuottavuus	10
1.3.1.4 Alkoholilupien käsittelyn tuottavuus	10
1.3.1.5 Kemikaalihallinnon suoritteiden tuottavuus	11
1.3.1.6 Geenitekniikkalain mukaisen valvonnan tuottavuus	11
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus	12
1.3.2.1 Taloudellisuuden tunnusluvut	12
1.3.2.2 Alkoholilinkeinorekisterin yksikkökustannukset	12
1.3.2.3 Laskentatoimen kehittäminen	13
1.3.2.4 Matkustusstrategia	13
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	14
1.3.4 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus	15
1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	17
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	17
1.4.1.1 Terveystuollon ammatinharjoittamista koskevat päätökset	17
1.4.1.2 Raskauden keskeyttämistä koskevat luvat ja muut terveyttä ja tutkimusta koskevat luvat	18
1.4.1.3 Terveystuollon valvonta-asiat sekä vakuutuslääketieteelliset lausunnot	19
1.4.1.4 Alkoholilupahallinto ja -valvonta	21
1.4.1.5 Kemikaalihallinnon suoritteet	22
1.4.1.6 Sisäisen turvallisuuden ohjelma	24
1.4.1.7 Sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistaminen	24
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	25
1.4.2.1 Alkoholihallinto	25
1.4.2.2 Tupakkalain mukainen valvonta	26
1.4.2.3 Kemikaalit	27
1.4.2.4 Ympäristöterveydenhuolto	28
1.4.2.5 Geenitekniikkalain mukainen valvonta	29
1.4.2.6 Terveystuolto	30
1.4.2.7 Toimialan laajennus sosiaalihuoltoon	35
1.4.2.8 Aluehallintovirastojen ohjaaminen	36
1.4.2.9 Tukipalvelut	36
1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	40
1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	42
1.6.1 Rahoituksen rakenne	42
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	42
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	42
1.6.4 Tase	43
1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	43
1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET	44
1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	44
2. TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	45
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA	48
4. TASE	49
5. LIITETIEDOT	51
6. ALLEKIRJOITUKSET	62

TAULUKOT JA KAAVIOT

Taulukko 1: Prosessien kustannusten ja henkilötyövuosien kehitys	8
Taulukko 2: Hallinnonalan tuottavuusohjelman toteuttaminen	9
Taulukko 3: Terveydenhuollon ammatinharjoittamista koskevien päätösten tuottavuus	10
Taulukko 4: Alkoholilupien käsittelyn tuottavuus	11
Biosideja ja kasvinsuojeluaineita koskevia lausuntoja ja päätöksiä annetaan vähemmän, minkä vuoksi niiden kohdalla työmäärän vaihtelu on suurempaa.	11
Taulukko 5: Kemikaalihallinnon suoritteiden tuottavuus	11
Taulukko 7: Geeniteknikkalain mukaisten tarkastusten tuottavuus	12
Taulukko 8: Alkoholitietojärjestelmän ja alkoholihallinnon verkkopalvelun yksikkökustannukset	13
Taulukko 9: Alkoholitietojärjestelmän ja alkoholihallinnon verkkopalvelun kustannukset	13
Taulukko 11: Valviran yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma	16
Taulukko 13: Terveyttä ja tutkimusta koskevat luvat	19
Kaavio 14: Vireille tulleet terveydenhuollon valvonta-asiat asiaryhmittäin	20
Taulukko 15: Terveydenhuollon valvonta-asiat ja vakuutuslääketieteelliset lausunnot	20
Taulukko 16: Alkoholiluvat	22
Taulukko 17: Alkoholiluvanhaltijoiden valvonta ja ohjaus	22
Kaavio 18: Kemikaalien tuoterekisteriin saapuneet ilmoitukset	23
Taulukko 19: Kemikaalihallinnon keskeiset suoritteet	24
Taulukko 20: Alkoholilupa-asioiden keskimääräiset käsittelyajat (pv)	26
Kaavio 21: Terveydenhuollon valvonta-asioiden käsittelyaikajakauma	32
Taulukko 22: Alkoholiluparekisterihaut internetissä organisaatioittain	38
Taulukko 23: Sähköiset lausunnot alkoholihallinnolle	38
Taulukko 24: Sähköiset valvontailmoitukset alkoholihallinnossa	38
Taulukko 25: Sähköiset tupakan myyntilupahakemukset	38
Taulukko 26: Julkisten rekisterien hakumäärät	38
Taulukko 27: Henkilöstöhallinnon tunnuslukuja	41

1.Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) toiminnassa painottuu valvonnan edellyttämä ohjaus, ennakoiva valvonta ja jälkikäteinen valvonta. Keskeistä on toimenpiteiden ja resurssien oikea kohdentaminen. Toiminta aluehallintovirastojen kanssa edellyttää yhteistyön rakenteiden kehittämistä edelleen.

Kertomusvuonna Valvirassa keskityttiin lakisääteisten tehtävien hoitamisen ohella vakiinnuttamaan viraston toiminta hallinnonalan organisaatiouudistusten jälkeen.

Vuoden 2009 lopulla aloitetun kehittämis- ja strategiatyön tuloksena hyväksyttiin viraston arvot ja strategiset linjaukset kesäkuussa 2010. Strategiset linjaukset koskevat muun muassa riskilähtöisyyttä, heikommassa asemassa olevien ihmisten oikeuksista huolehtimista, valvonnan yhdenmukaistamista koko maassa, omavalvonnan tehostamista sekä EU- ja kansainvälistä yhteistyötä. Marraskuun alusta toteutettiin viraston organisaatiotarkistus. Työ jatkuu strategisten linjausten toimeenpanolla.

Virasto toimii tehtäväkenttäänsä nähden erittäin niukoilla voimavaroilla. Myös Valviralle tullessiin uusiin tehtäviin on saatu hyvin vähän henkilötyövoimaa. Strategisten linjausten toimeenpano merkitsee keskittymistä ydintehtäviin ja edellyttää työmenetelmien kehittämistä.

Vuoden 2010 alusta käynnistyi Valviran Rovaniemen toimipisteen toiminta. Rovaniemellä ratkaistaan yksityisen terveydenhuollon valtakunnalliset lupa-asiat ja käsitellään pääasiassa sosiaalihuollon valvonta-asioita. Keskeinen haaste virastolle on ollut vuoden 2010 alusta Valviran tehtäväksi tulleen sosiaalihuollon valtakunnallisen ohjaukseen ja valvontaan liittyvien tehtävien haltuunotto. Tätä kokonaisuutta Valvira on ryhtynyt

rakentamaan suunnitelmallisesti ja systemaattisesti muun muassa sosiaalihuollon eri osa-alueille kohdennettujen valvontaohjelmien kautta. Ensimmäisenä valmistui vanhustenhuollon ympärivuorokautista hoitoa ja hoivaa koskeva valvontaohjelma.

Kertomusvuoden aikana valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta (TUKIJA) aloitti toimintansa Valviran yhteydessä.

Joulukuussa 2010 eduskunnalle annettiin yksityisiä sosiaalipalveluja koskeva hallituksen esitys, jonka mukaan Valvira myöntäisi jatkossa yksityisten sosiaalipalvelujen valtakunnalliset luvat. Tehtävä on tarkoitus hoitaa Rovaniemen toimintayksikössä. Eduskunta on sittemmin hyväksynyt lain.

Oikeuspsykiatrian tehtävät ja ruumiinavauksia koskevat toiminnot siirrettiin Valvirasta Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtäväksi vuoden 2010 alusta. Joulukuun 2010 alusta voimaan tulleiden lakimuutosten johdosta terveydenhuollon varmennepalveluiden hoitaminen siirrettiin Väestörekisterikeskuksen tehtäväksi.

Tulossopimuksessa asetettuna tavoitteena oli, että Valvira valmistautuu kemikaalitehtävien siirtämiseen virastosta Turvatekniikan keskuksen (Tukes) yhteyteen ja osallistuu aktiivisesti uuden kemikaalivalvontakokonaisuuden valmisteluun. Hankkeessa valmisteltiin kemikaalivalvontatehtävien siirron edellyttämät muutokset Tukesin tulosohjaukseen, organisaatioon ja työjärjestykseen sekä tehtiin esitykset tarvittavista lainsäädäntömuutoksista ja valmisteltiin Valviran ylläpitämien rekistereiden siirto Tukeisiin. Valviran panos hankkeessa on ollut merkittävä.

Merkittävä tehtävä kertomusvuoden aikana oli Ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelman laatiminen vuosille 2011 – 2014. Se tehtiin Valviran johdolla yhdessä muiden ympäristöterveydenhuollon keskusvirastojen kanssa aluehallintovirastoja kuullen. Ohjelman painoalueina ovat tietojärjestelmät, laadun kehittäminen, yhteistoiminta-alueiden käynnistäminen sekä valtakunnallisen ja paikallisen näkyvyyden lisääminen.

Terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita koskeva uusi laki tuli voimaan kertomusvuoden puolivälissä. Valvira osallistui aktiivisesti lain valmisteluun ja täytäntöönpanoon, johon kuului muun muassa laitteita ja tarvikkeita koskevien määräysten antaminen.

Leimaa antavaa kertomusvuodelle on ollut valvonta-asioiden määrän huomattava kasvaminen. Vakavat valvontatapaukset ovat lisääntyneet merkittävästi. Valvira on

pystynyt niukoista voimavaroistaan huolimatta hoitamaan valvontaa onnistuneesti. Niin kutsutut valelääkäri- ja myrkkyyhoitajatapaukset lisäsivät työnantajille tarkoitetun ohjauksen tarvetta ja määrää. Ohjausta annettiin myös periaatteista, jotka koskevat julkista valtaa sisältävien tehtävien hoitamista terveydenhuollossa.

Ammatinharjoittamisoikeutta koskevien päätösten määrä on kertomusvuonna ylittänyt edellisen vuoden tason ja asetetut tulostavoitteet. Viraston Terhikki – rekisteri on ollut ahkerassa käytössä erityisesti alkuvuoden valelääkäritapauksen jälkeen. Terhikki – rekisterin julkisen tietopalvelu eli JulkiTerhikki avattiin onnistuneesti syyskuun alussa. Palvelu on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi ja suuresta käyttäjä määrästä huolimatta on toiminut hyvin.

Ylijohtaja Marja-Liisa Partanen

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

1.2.1.1 Tulossopimuksen yleisindikaattorit

Valvira toteuttaa ohjauksen, lupahallinnon ja valvonnan avulla sosiaali- ja terveysministeriön (STM) hallinnonalan strategisia tavoitteita väestön terveyden ja toimintakyvyn edistämiseksi sekä riittävien, toimivien ja turvallisten palvelujen sekä kohtuullisen toimeentuloturvan varmistamiseksi.

Tulossopimuskaudella 2009 – 2011 Valviran toiminnalla vaikutetaan seuraaviin hallinnonalan keskeisiin tulostavoitteisiin:

- alkoholihaittojen ehkäisy
- tupakoinnin aiheuttamien terveyshaittojen torjunta
- elinympäristön terveellisyyden parantaminen
- sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden, laadun ja turvallisuuden varmistaminen
- valvonnan yhdenmukaistaminen.

Sosiaali- ja terveysministeriö toteuttaa näitä tavoitteita muun muassa politiikka- ja muiden ohjelmien avulla. Valvira on osallistunut mm. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelman, Terveyden edistämisen politiikkaohjelman, Alkoholiohjelman ja Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelman (Kaste) toimeenpanoon. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen strategiassa (YETT) Valviran vastuualueeseen kuuluu erityistilanne, jossa on kysymys talousveden käyttökeltvottomuudesta laajalla alueella.

STM on asettanut vaikuttavuustavoitteiden seuraamiseksi yleisindikaattoreita, joista useimpien tietoaineiston tuottaa ja raportoi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Väestön terveyden ja toimintakyvyn edistämistä kuvaavia yleisindikaattoreita ovat mm. päivittäin tupakoivien osuus 15–64-

vuotiaista, alkoholisairauksiin ja -myrkytyksiin kuolleiden määrä, humalahakuisen juomisen osuus 15–64-vuotiailla, vesivälitteisten epidemioiden ja niissä sairastuneiden määrä sekä alkoholin kokonaiskulutus. Valvira on tuottanut Alkoholiohjelman seurantaan tarvittavat vuosittaiset valtakunnalliset tiedot alkoholijuomien tilastoidusta ja tilastoimattomasta kulutuksesta.

Alkoholin kokonaiskulutus

	2007	2008	2009	2010
litraa/asukas	10,5	10,4	10,2	10,0
muutos, litraa	+0,2	- 0,1	- 0,2	- 0,2
muutos, %	+2 %	-1 %	- 2 %	- 2 %

Toimivien palvelujen varmistamista STM seuraa muun muassa yleisindikaattorilla, joka kuvaa hoitotakuun toteutumista erikoissairaanhoidossa. Sen tietoaineiston tuottaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Valviran toiminnan vaikuttavuuden yleisindikaattorina on seurattu terveydenhuollon lupa- ja valvonta-asioiden käsittelyaikoja, joista raportoidaan palvelukykyä ja laatua koskevassa luvussa 1.4.2.6.

1.2.1.2 Valviran lakisääteinen toiminta

Lähes kaikki Valviran toiminta perustuu lakisääteisiin tai yhteisöoikeudellisiin velvoitteisiin. Tässä luvussa kuvataan pääpiirteittäin Valviran lakisääteisen toiminnan osuutta hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteuttamisessa. Lakisääteisen toiminnan tuloksellisuutta kuvataan jäljempänä luvuissa 1.4.1 ja 1.4.2.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnalla varmistetaan kansalaisten oikeusturvan toteutumista. Tehokas valvonta perustuu toiminnan harjoittamisen luvanvaraisuuteen, ammatinharjoittamisoikeuksien myöntämiseen (luku 1.4.1.3), Valviran ylläpitämiin luparekistereihin ja yhteiskäyttöisiin tietojärjestelmiin (luku 1.4.2.9) sekä valtakunnallisiin valvontaohjelmiin.

Valvira ohjaa aluehallintovirastoja niiden sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevissa tehtävissä. Tavoitteena on lupa-, ohjaus- ja valvontakäytäntöjen yhtenäistäminen koko maassa (luku 1.4.2.8). Tavoitteeseen pyritään laatimalla Valviran keskeisiä toiminta-alueita koskevia valvontaohjelmia yhteistyössä aluehallintovirastojen ja keskusvirastojen kanssa.

Alkoholihallinnossa ja ympäristöterveydenhuollossa valvontaohjelmien laatiminen perustuu lakiin ja valvontaohjelmilla on pitemmät perinteet kuin sosiaali- ja terveydenhuollossa. Terveydenhuollossa on laadittu hoitotakuun valvontasuunnitelmia sekä yhteistyössä sosiaalihuollon kanssa vanhustenhuollon ympärivuorokautista hoitoa ja hoivaa koskeva valvontasuunnitelma (terveydenhuollon tavoitteet, luku 1.4.2.7).

Valviran toimivalta laajeni vuoden 2010 alussa sosiaalihuollon valtakunnalliseen valvontaan. Siinä keskeisiä työvälineitä ovat valtakunnalliset valvontaohjelmat, joiden avulla sosiaalihuollon lupa-, ohjaus- ja valvontakäytäntöjä yhdenmukaistetaan. Yhdenmukaistamista palvelee myös Valviran ja aluehallintovirastojen (AVI:n) yhteinen terveydenhuollon valvonnan ja sosiaalihuollon valvonnan tilastointi, jonka avulla on saatu käyttöön koko maata koskevat yhtenäiset valvontatiedot.

KASTE-ohjelman toimeenpanossa Valviran tehtäviin kuuluu hoitotakuun toteutumisen valvonta ja turvallisen lääkehoidon varmistaminen sekä niihin liittyvä ohjaus.

Lisäksi Valviralle kuuluu KASTE-ohjelman mukainen ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan valvonta laitoshoidon ja palveluasumiseen kohdennettuna.

Kemikaalien valvonnalla ja niiden terveystarkkailun arvioinnilla (1.4.1.5 ja 1.4.2.3), alkoholijuomien tuotevalvonnalla (1.4.1.4), geneettisesti muunneltujen organismien valvonnalla (1.4.2.5) sekä ympäristöterveydenhuollon viranomaisyhteistyöllä ja koordinoinnilla (1.4.2.2 ja 1.4.2.4) tähdätään elinympäristön terveystarkkailun ehkäisemiseen ja hallintaan. Valvira ylläpitää myös kemikaalien tuoterekisteriä, josta toimitetaan mm. myrkytysten ehkäisyyn ja hoitoon tarvittavia tietoja.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Arviointiasteikko

Toimintakertomuksessa on arvioitu vuotta 2010 koskevassa tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden toteutumista STM:n valmisteluohjeen mukaisella asteikolla 1–5, missä 5 = tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti, 4 = tulostavoite on

Tuottavuuden ja taloudellisuuden sijaissuureet

Valviran toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta tarkastellaan jäljempänä toimialoittain siinä laajuudessa kuin tietoja on ollut mahdollista tuottaa. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden ja kannattavuuden laskelmat on tehty julkisoikeudellisesta toiminnasta ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Alkoholin käytöstä aiheutuvien sosiaalisten ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi on Valviran alkoholihallinnossa, tehty poikkihallinnollista, verkostomaista yhteistyötä aluehallintovirastojen, alkoholilupaviranomaisten, ehkäisevän päihdetyön, poliisin ja elinkeinoelämän etujärjestöjen kanssa. Suunnitelmallisen yhteistyön työvälineenä on mm. valtakunnallinen valvontaohjelma. Valvira huolehtii valtakunnallisesta alkoholimainonnan valvonnasta. Suurin haaste on alkoholimielikuvan mainonta.

saavutettu tavoitteen mukaisesti, 3 = tulostavoite on toteutunut lähes tavoitteen mukaisesti, 2 = tulostavoite on osittain toteutunut ja 1 = tulostavoitetta ei ole saavutettu kertomusvuonna.

Koska virastolla ei ole vielä käytössä kattavaa sisäistä laskentaa, jolla asetettujen tavoitteiden, toiminnan ja resurssien välisiä yhteyksiä pystyttäisiin tunnistamaan ja niistä raportoimaan, on alla olevassa taulukossa esitetty viraston toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden kehitystä myös sijaissuureiden avulla (osastojen kustannukset ja henkilötövuodet).

Taulukko 1: Prosessien kustannusten ja henkilötyövuosien kehitys

Osasto*	2008**		2009		Tavoite 2010		2010	
	1 000 €	htv	1 000 €	htv	1 000 €	htv	1 000 €	htv
Luvat	3 325	34	2 492	35	2 982	34	3 579	47,4
Valvonta	6 057	56	5 802	58	5 449	62	6 147	58,5
Ohjaus	1 701	22	2 215	28	2 810	32	2 566	30,2
Kemikaalit	2 956	49	3 471	46	4 015	46	3 763	43,4
Yhteensä	14 039	161	13 980	167	15 256	167	16 055	179,5

*Ylimmän johdon, henkilöstö-, talous- ja tietohallinnon sekä viestinnän kustannukset ja henkilötyövuodet on kohdistettu laskennallisesti prosesseille

** Vuosilta 2007 ja 2008 ei ole käytettävissä täysin vertailukelpoista tietoa, koska Valvira perustettiin vuonna 2009. Vuosien 2007 ja 2008 vertailuluvut perustuvat arvioon STTV:n ja TEOn tulosalueiden jakautumisesta Valviran prosesseille henkilöstön sijoittumista koskevan suunnitelman perusteella.

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

1.3.1.1 Tuottavuusmittareiden laadinta

STM käynnisti vuonna 2007 yhdessä Tilastokeskuksen kanssa tuottavuuden mittaamisen kehittämishankkeen (TUOMI), jonka tavoitteena on parantaa hallinnonalan tuottavuusraportoinnin kattavuutta ja yhdenmukaisuutta. Valvira ei pystynyt osallistumaan hankkeeseen vuoden 2009 aikana, koska uuden viraston toiminnan vakiinnuttaminen sitoi henkilöresursseja.

Tuottavuuden tunnusluvut ja niiden lähtötasot oli tarkoitus asettaa vuoden 2009 aikana, mutta TUOMI – hankkeen jatko viraston osalta on siirtynyt toteutettavaksi toukokuun 2011 loppuun mennessä. Kattavan tuottavuusmittariston puuttuessa virasto seurasi edelleen tuottavuuden kehitystä sellaisissa suoriteryhmissä, joissa valmistuu riittävä määrä keskenään samankaltaisia suoritteita. Valtaosa koko viraston toiminnasta jää kuitenkin vielä tuottavuusmittauksen ulkopuolelle. Tuottavuuden tarkastelu tunnuslukujen

avulla on haasteellisempaa silloin, kun suoritteiden vaatima työ määrä vaihtelee suuresti tai niiden vuotuinen lukumäärä on niin vähäinen, etteivät työmäärän erot tasoitu kertomusvuoden aikana. Tällaisia tekijöitä oli havaittavissa muun muassa alkoholijuomien valmistuslupia ja kemikaalihallinnon biosidi- ja kasvinsuojeluvainelaukkeitajen koskevissa tunnusluvuissa. Sen sijaan kemikaali-ilmoitusten käsittelyssä, alkoholijuomien tukkumyynti- ja käyttö lupien sekä geenitekniikkalain mukaisissa tarkastuksissa suoritteiden volyyymi ja tasalaatuisuus ja sen kautta tunnuslukujen vertailukelpoisuus toteutuu paremmin. Seuranta on käynnistetty myös terveydenhuollon ammatinharjoittamista koskevien päätösten osalta.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 3

1.3.1.2 Hallinnonalan tuottavuusohjelman toteuttaminen

STM:n hallinnonalan tuottavuusohjelmaan perustuva tavoite henkilötyövuosien vähentämisestä on Valvirassa 2 htv kumulatiivisesti vuodesta 2008 alkaen. Vuoden 2009 alussa toteutettiin viraston

henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävien siirto silloiseen Sisäasiainhallinnon palvelukeskukseen ja vuoden 2010 aikana toteutettiin joitakin uusia tehtäväsiirtoja. Tehtävien siirtoon liittyvä henkilö-

työvuosivähennys on toteutettu vuonna 2010.

Valvira on hieman jäljessä henkilötyövuoden vähentämistavoitteistaan ja näin ollen vuonna 2011 on toteutettava yhteensä 3 henkilötyövuoden vähennys. Valvirassa on laadittu tuottavuusohjelman toteutumista koskeva selvitys ministeriölle.

Valviran toiminnassa tuottavuusohjelman toteuttamisen arviointi on ongelmallista, koska Valviran (sekä edeltäjänsä TEO:n) tehtäviä on lisätty vuodesta 2005 alkaen ja samalla virastoon on siirretty hallinnonalan muista virastoista virkoja. Vuoden 2010

aikana on virastoon lisäksi siirretty 10 henkilötyövuotta lääninhallituksista sosiaalihuollon tehtävien hoitamiseksi, 2 henkilötyövuotta on siirretty sosiaali- ja terveysministeriöstä valtakunnallisen tutkimuseettisen neuvottelukunnan tehtävien hoitamiseksi. Toisaalta virastosta on siirretty vuoden 2010 alusta neljä virkaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen oikeuspsykiatristen tehtävien siirron yhteydessä sekä 1.12.2010 kolme virkaa Väestörekisterikeskukseen varmennetehtävien siirrosta johtuen.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 3

Taulukko 2: Hallinnonalan tuottavuusohjelman toteuttaminen

	2007	2008	2009	2010	2010
	toteuma	toteuma	toteuma	tulosopimus	toteutuma
Hallinnonalan tuottavuusohjelman toteuttaminen	-	-	-2	-2	-1
Eläkkeelle jääneiden lukumäärä (vakinaisia)	1	6			3
Muutoin vapautuneiden virkojen lukumäärä	0	5			
Uusien virkojen lukumäärä					
- TEO:n tehtävien laajennus		8			2
- Tukijan tehtävien siirto STM:stä					
- TEO varmennepalvelun toteuttaminen		4			-3
- Varmennepalveluiden siirto VRK:een					
- STTV kasvinsuojelulain toimeenpano		1			
- STTV asumisterveys		1			
- Valviran perustamisen yhteydessä perustettu johtajan virka			1		
- Valvira sosiaalihuollon valvonta			1	10	10
- Valvira TLT-tehtävien siirto			8		
- Valviran oikeuspsykiatrian toiminnan siirto				-4	-4
- Valviran kemikaalivalvonnan siirto				-37	-37 *
Yhteensä		14	10	-29	-32
Täytettyjen virkojen lukumäärä		157	166		178
Uusiin tehtäviin sijoitettujen vakinaisten virkamiesten lukumäärä (m/n)		1/0	1/1		
Täydennys- ja uudelleen koulutusvuorokaudet uuteen tehtävään siirtymisen vuoksi		-	-		
Palvelukeskusten käyttöönoton toteuttaminen, virastosta vähentyneen työn määrä, htv		0	0		-1

* 1.1.2011 alkaen

1.3.1.3 Terveysthuollon ammatinharjoittamista koskevien päätösten tuottavuus

Terveysthuollon ammatinharjoittamisoikeuksia ja nimikesuojauksia koskevien päätösten käsittelyn tuottavuudelle asetettiin lähtötasot työaikaseurannan ja suoritemäärien perusteella. Työaikaseurannalla koottiin tiedot hakemusten käsittelyyn ja päätösten valmisteluun käytetystä välittömästä työajasta, joka ei sisällä mm. Terhikki-rekisterin kehittämiseen käytettyä työaikaa

eikä kouluttautumiseen ym. käytettyä välillistä työaikaa. Vuodelta 2009 koottu työaikatieto perustuu vielä osittain arvioon, sillä päivittäinen työaikakirjanpito otettiin käyttöön vasta vuoden loppupuolella. Aikaisempia vuosia koskevan vertailukelpoisen tiedon tuottaminen on vaikeaa, joten tuottavuuden kehitystä kyetään tarkastelemaan vasta tulevina vuosina.

Taulukko 3: Terveysthuollon ammatinharjoittamista koskevien päätösten tuottavuus

	2009			2010		
	kpl	htv	kpl/htv	kpl	htv	kpl/htv
Ammatinharjoittamisoikeudet ja nimikesuojaukset Suomessa koulutetuille, yhteishakemukset	12 471	1,3	9 593	12 961	1,3	9 970
Ammatinharjoittamisoikeudet ja nimikesuojaukset Suomessa koulutetuille, yksittäishakemukset	3 019	1,6	1 887	3 848	2,0	1 924
Ammatinharjoittamisoikeudet, toimintaluvat ja nimikesuojaukset, ulkomailla koulutetuille	722	3,2	226	799	2,7	296
Yhteensä	16 212	6,0	2 682	17 608	6,0	2 935

Samalla htv määrällä pystyttiin käsittelemään entistä suurempi määrä ammattioikeushakemuksia.

1.3.1.4 Alkoholilupien käsittelyn tuottavuus

Alkoholilupien käsittelyn tuottavuutta mitattiin työaikaseurannan sekä uusien lupien ja lupamuutosten lukumäärien perusteella.

Tuottavuus nousi kaikkien mitattujen lupien osalta.

Taulukko 4: Alkoholilupien käsittelyn tuottavuus

	2008			2009			2010		
	kpl	htv	kpl/htv	kpl	htv	kpl/htv	kpl	htv	kpl/htv
Valmistuslupa-asiat, päätöksiä*	21	0,4	53	17	0,6	30	19	0,3	63
Tukkumyyntilupa-asiat, päätöksiä*	140	0,7	200	84	0,9	99	82	0,9	91
Käyttölupa-asiat, päätöksiä*	447	0,9	497	459	0,9	540	388	0,7	554
Elintarvikelain mukaisia päätöksiä**	170	0,3	548	110	0,4	275	86	0,2	430

* Uudet luvat ja lupamuutokset

** Elintarvikehuoneistoksi hyväksyminen ja elintarvikelain mukaisen omavalvontasuunnitelman hyväksyminen

1.3.1.5 Kemikaalihallinnon suoritteiden tuottavuus

Kemikaalihallinnon tuottavuutta on tarkasteltu vertaamalla valmistuneiden biosidi- ja torjunta-ainelausuntojen sekä tarkastettujen kemikaali-ilmoitusten määrää käytettyihin henkilötyövuosiin. Tunnusluku Biosideja ja kasvinsuojeluaineita koskevia lausuntoja ja päätöksiä annetaan

on toimiva kemikaali-ilmoitusten käsittelyn osalta, koska suoritteiden määrä on niin suuri, että niiden vaatiman työmäärän erot tasoittuvat vuoden aikana.

vähemmän, minkä vuoksi niiden kohdalla työmäärän vaihtelu on suurempaa.

Taulukko 5: Kemikaalihallinnon suoritteiden tuottavuus

	2008 kpl	2008 htv	2008 kpl/htv	2009 kpl	2009 htv	2009 kpl/htv	2010 kpl	2010 htv	2010 kpl/htv
Tarkastetut kemikaali-ilmoitukset	8 514	8,0	1 064	9 026	7,7	1 172	8 701	8	1088
Biosidiset torjunta-aineet, lausunnot ja päätökset	16	0,6	26,7	16	0,7	22,9	19	0,3	43
Kasvinsuojeluaineet, lausunnot	17	1,3	13,1	11	0,7	15,3	8	0,4	18

1.3.1.6 Geenitekniikkalain mukaisen valvonnan tuottavuus

Geenitekniikkalain mukaisen valvonnan tuottavuutta seurataan tehtyjen tarkastusten ja muiden valvontatapahtumien ja niihin käytetyn työajan perusteella. Vuonna 2010 valvontavuorossa oli yli kaksinkertainen määrä (124) ilmoituksia ja hakemuksia

vuoteen 2009 (54) verrattuna. Lisäksi saatettiin loppuun vuodelta 2009 siirtyneen 11 ilmoituksen tarkastukset.

Vaikka vuonna 2010 valvontasuunnitelma toteutui vain 50 %:sesti, valvottujen ilmoitusten kokonaismäärä (65) pysyi

vuoden 2009 tasolla. Tarkastuskäyntien (30) ohella tehtiin myös kirjallisia tarkastuksia (4) ja muuta valvontaa (10). Kirjallisella

menettelyllä (kirjallinen tarkastus ja kirjallinen muu valvonta) valvottujen ilmoitusten ja hakemusten osuus oli 25 prosenttia.

Taulukko 7: Geenitekniikkalain mukaisten tarkastusten tuottavuus

	2008 kpl	2008 htv	2008 kpl/htv	2009 kpl	2009 htv	2009 kpl/htv	2010 kpl	2010 htv	2010 kpl/htv
Valvontatapahtumat (tarkastukset ja muu valvonta)	47	1,26	37	49	0,85	58	44	1,16	38
Tarkastettua ilmoitusta/valvontatapahtuma	1,4			1,5			1,5		

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

1.3.2.1 Taloudellisuuden tunnusluvut

Taloudellisuutta kuvaavia tunnuslukuja on käytössä suhteellisen vähän, koska suurin osa Valviran mitattavista suoritteista on maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joille on määritelty yksikköhinnat maksuasetuksessa (sosiaali- ja terveysministeriön asetus Sosiaali- ja

terveysalan lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista 36/2009). Yksikköhintojen oikeellisuutta arvioidaan kustannusvastaavuuden kautta. Taloudellisuuden ja tuottavuuden sijaisuudet on esitetty taulukossa 1.

1.3.2.2 Alkoholielinkeinorekisterin yksikkökustannukset

Keskeisimmät seurattavista alkoholihallinnon taloudellisuutta kuvaavista tunnusluvuista ovat alkoholitietojärjestelmän (ALLU) kustannukset sekä Valviran ja aluehallintovirastojen käytön mukaan määräytyvät osuudet. Alkoholijuomien anniskelun ja vähittäismyynnin lupahallinto siirrettiin aluehallintovirastoille 1.1.2005, jolloin aluehallintoviraston perimistä nettobudjetoiduista anniskelun valvontamaksuista päätettiin tulouttaa osa kattamaan mm. aluehallintovirastojen käyttöä vastaava osuus alkoholitieto- ja valvontajärjestelmän kustannuksista. Vuoden 2008 alkoholitietojärjestelmän kustannuksia lisäsivät merkittävästi kaksi sähköiseen asiointiin liittyvää kehittämishanketta

(alkoholituotteiden sähköisen ilmoituksen rakentaminen ja sähköinen verovelkakysely verohallinnon tietoihin), joiden toteuttamisen jälkeen kustannukset palautuivat aikaisempien vuosien tasolle ja jatkoivat alenevaa kehityssuuntaa. Käyttäjä- ja lupakohtaiset kustannukset olivat selvästi aikaisempaa edullisempia. Asiakkuuskohtaisten kustannusten vertailtavuuteen vaikutti se, että järjestelmän asiakkuudet vähenivät huomattavasti vuoden 2009 aikana, koska tietokannasta poistettiin vanhoja asiakkuuksia. Käyttäjämäärä pysyi samana kuin edellisenä vuotena, lupien määrä on ollut hieman laskeva.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Taulukko 8: Alkoholitietojärjestelmän ja alkoholihallinnon verkkopalvelun yksikkökustannukset

Alkoholielinkeinorekisteri (ALLU) kokonaiskustannukset	2005	2006	2007	2008	2009	2010
- Valvira	74 000 €	70 500 €	54 500 €	76 700 €	46 067 €	39 278 €
- Aluehallintovirastot	186 200 €	174 100 €	135 900 €	210 900 €	122 178 €	192 608 €
- Yhteensä	260 200 €	244 600 €	190 400 e	287 600 €	168 245 €	231 886 €

Taulukko 9: Alkoholitietojärjestelmän ja alkoholihallinnon verkkopalvelun kustannukset

	2006	2007	2008	2009	2010	Muutos-%
Lupien lukumäärä	18 031	17 713	17 519	17 446	17 187	
Käsitellyt hallintoasiat (ALLU)	11 610	10 578	11 681	11 287	10 717	-5
Rekisterissä olevat tuotteet	36 931	40 840	44 912	48 424	52 744	8,9
Asiakkuudet *	35 660	29 703	30 739	21 248	22 440	5,6
Käyttäjät (Valvira ja aluehallintovirastot)	84,9	87	84,3	84	84	0
Alkoholitietojärjestelmä (ALLU) kokonaiskustannukset/käyttäjä	2 881 €	2 189 €	3 413 €	2 003 €	2 761€	37,8
Alkoholitietojärjestelmä (ALLU) kokonaiskustannukset/rekisteröity lupa	13,57 €	10,75 €	16,42 €	9,64 €	13,50 €	40
Alkoholitietojärjestelmä (ALLU) kokonaiskustannukset/asiakkuus	6,86 €	6,41 €	9,36	7,92	10,3	30

1.3.2.3 Laskentatoimen kehittäminen

Valviran tuloksellisuuden laskentatoiminta kehitettiin vuoden 2008 lopussa ja vuoden 2009 alussa kohti toimintolaskentaa jakamalla uuden viraston toiminta toimintoihin ja seurantakohteisiin. Näihin liittyvä työaikaseuranta otettiin käyttöön asteittain, aluksi maksullista toimintaa ja tukitehtäviä hoitavan henkilöstön osalta. Vuoden 2009 loppupuolella näissä tehtävissä otettiin käyttöön päivittäinen työaikakirjanpito. Sisäistä laskentaa palvelevaa tietojärjestelmää ei vielä vuoden 2010 aikana hankittu, vaan esim. kustannusvastaavuuslaskelmat toteutettiin taulukkolaskennalla. Vuonna 2010 valmisteltiin uuden

työajanmittausjärjestelmän ja toimintolaskentajärjestelmän käyttöönottoa. Uusi työajanmittausjärjestelmä otettiin käyttöön 1.1.2011 ja toimintolaskentajärjestelmä otetaan käyttöön keväällä 2011. Samalla jatketaan toiminnan tuotteistamisen kehittämistä ja ulotetaan kustannuslaskenta myös viraston maksuttomaan toimintaan. Tuloksellisuuden laskentatoiminta laajemman johdon tietojärjestelmän määrittä-, hankinta- ja käyttöönotto ajoittuu vuosille 2010–2012.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 2

1.3.2.4 Matkustusstrategia

Valvirassa on otettu käyttöön virkamatkojen kirjaamiseen M2-järjestelmä ja laadittu sen edellyttämä ohjeistus.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 2

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

	Tilinpäätös 2008	Tilinpäätös 2009	Tavoite 2010	Tilinpäätös 2010
Tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot				
- maksullisen toiminnan myyntituotot	3075	3 072	3250	4271
- maksullisen toiminnan muut tuotot	597	633		
Tuotot yhteensä	3672	3 705	3250	4271
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		5		1
- henkilöstökustannukset		1 744		1867
- vuokrat		0		0
- palvelujen ostot		222		308
- muut erilliskustannukset		236		223
Erilliskustannukset yhteensä		2 207		2399
Käyttöjäämä		1 409		1872
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset				
- poistot		21		19
- korot		3		2
- muut yhteiskustannukset		1 508		1739
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä		1 532		1760
Kokonaiskustannukset yhteensä	3492	3 739	3250	4159
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	180	-123	0	112
Kustannusvastaavuusprosentti	105 %	99 %	100 %	97 %

Valviran maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus heikkeni hieman edellisestä vuodesta ollen 97 prosenttia (99 % vuonna 2009). Viraston lupatoiminta oli kauttaaltaan hieman alijäämäistä. Myös kemikaalihallinnon maksut olivat alijäämäisiä. Maksuja tarkistetaan viraston uutta maksuasetusta valmisteltassa vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Vuoden 2008 vertailutiedot on tuotettu laskemalla yhteen STTV:n ja TEOn vuonna 2008 raportoimat kustannusvastaavuuslaskelmat. Tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska virastoissa on ollut käytössä erilaiset

kustannuslaskentamenettelyt. Samasta syystä vuoden 2008 tietoja ei voida jaotella erillis- ja yhteiskustannuksiin. Maksullisen toiminnan muut tuotot sisältävät lääninhallitusten Valviralle tulouttamia yksityisen terveydenhuollon lupa- ja valvontamaksuja, jotka on kohdistettu valvontaviranomaisten yhteiskäyttöisen rekisterin kehittämiseen. Uuden yhteiskäyttöisen tietojärjestelmäkokonaisuuden, Valverin, kehittämistyö käynnistyi vuonna 2009, mutta suurin osa uudistustyön kustannuksista toteutuu vasta vuonna 2011. Tämän vuoksi aluehallintovirastojen tulouttamista

maksuista kertyi ylijäämää, joka tulee käytettäväksi uuden järjestelmän rahoittamiseen.

Viraston liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden tulokertymä oli noin 46 500 euroa. Koska määrä oli

huomattavasti alle 100 000 euron, niistä ei ole laadittu erikseen kustannusvastaavuuslaskelmaa. Keskeisimpiä liiketaloudellisesti hinnoiteltuja suoritteita olivat tietoluovutukset Valviran ylläpitämistä rekistereistä.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteinen toiminta muodostui sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamista hankkeista. Ministeriö rahoitti kemikaalilain täytäntöönpanoon liittyen REACH-neuvontapalvelun toteutusta 86 850 eurolla, kunnallisen terveydensuojelun

laatujärjestelmän valmistelua 16 500 eurolla, CLP-kuluttajakampanjan materiaalin kääntämistä ja suomenkielisen kampanjamateriaalin painattamista 32 500 eurolla sekä itsearvioinnin toteuttamista 10 000 eurolla.

Taulukko 11: Valviran yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

	Tilinpäätös 2009	Tavoite 2010	Tilinpäätös 2010
Tuotot			
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	283	211	131
- EU:lta saatu rahoitus	0		
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0		
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0		
Tuotot yhteensä	283	211	131
Kustannukset			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0		3
- henkilöstökustannukset	103		136
- vuokrat	0		0
- palvelujen ostot	248		61
- muut erilliskustannukset	0		0
Erilliskustannukset yhteensä	351		200
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset			
- poistot	1		1
- muut yhteiskustannukset	33		106
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	34		107
Kokonaiskustannukset yhteensä	385	211	307
Kustannusvastaavuus	-102	0	-176
Kustannusvastaavuusprosentti	74 %	100 %	43 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

1.4.1.1 Terveysthuollon ammatinharjoittamista koskevat päätökset

Ammatinharjoittamisoikeutta koskevia päätöksiä tehtiin kertomusvuonna, yhteensä 17 608. Määrä ylittää selvästi sekä edellisenä vuonna tehtyjen päätösten määrän (16 212) että asetetut tulostavoitteet. Suomessa ja ulkomailla koulutettujen ammattihenkilöiden lailistuspäätösten määrä kasvoi selvästi. Nousua tapahtui lähes kaikissa ammattiryhmissä. Erityisesti EU-maissa koulutettujen sairaanhoitajien ja lääkäreiden määrät ovat kasvaneet.

Suomessa koulutettujen ammattihenkilöiden nimikesuojausten määrä nousi edellisvuodesta lähes tuhannella. Lähihoitajat ovat edelleen nimikesuojattujen ammattien suurin ryhmä. Ulkomailla koulutettujen nimikesuojauspäätöksiä on tehty edelleen vähän. Suurin osa näistä oli lähihoitajia.

Kertomusvuonna myönnettiin 119 määräaikaista toimilupaa yhteensä 80 henkilölle.

Psykoterapeuttien nimikesuojauspäätöksiä tehtiin 284, mikä on kymmenkunta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kielteisiä päätöksiä tehtiin vain yksittäisiä, ja muutama hakija peruutti hakemuksensa. Valviran asiantuntijoiden työmäärää on lisännyt myös koulutusohjelmien ennakoarvointityöryhmän työhön osallistuminen.

Kertomusvuoden aikana merkittiin yhteensä 1665 lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijan tiedot Terveysthuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin, Terhikkiin. Suurin osa heistä on lääketieteen opiskelijoita. Ulkomailla opiskelevia merkittiin rekisteriin 146.

Terhikki-rekisteri on ollut ahkerassa käytössä. Terveysthuollon toimintayksiköt ovat tarkistaneet entistä useammin ammattihenkilöiden ammattipätevyyden rekrytointitilanteissa, varsinkin alkuvuoden 2010 nk. valelääkäratapauksen jälkeen. Yhteensä tarkistettiin noin 100 000 ammattihenkilön ammattipätevyys toimintayksikköjen lähettämien kyselylistojen perusteella. Ammattihenkilöiden pyytämiä rekisteriotteita toimitettiin noin 1 500.

Samanaikaisesti valmisteltiin Terhikki-rekisterin julkisen tietopalvelun eli JulkiTerhikin avausta, joka tapahtui onnistuneesti 9.9.2010. Palvelu on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi ja hyvin toimivaksi. Viikoittaiset hakumäärät ovat olleet 5 000 - 7 000 luokkaa.

Mahdollisuutta merkitä lisäkoulutuksen perusteella saatu sairaanhoitajien, optikkojen ja suuhygieenistien rajattu lääkkeenmääräämisoikeus Terhikkiin on alettu valmistella.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5.

Taulukko 12: Terveysthuollon ammatinharjoittamista koskevat päätökset

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Suomessa koulutettujen ammattihenkilöiden laillistamispäätökset	6395	6369	6466	7400	7363	7764
Ulkomailla koulutettujen ammattihenkilöiden laillistamispäätökset	492	407	514	333	523	643
Suomessa koulutettujen nimikesuojattujen ammattihenkilöiden rekisteröintipäätökset	6918	7227	7687	7672	8127	9045
Ulkomailla koulutettujen nimikesuojattujen ammattihenkilöiden rekisteröintipäätökset	23	23	30	34	31	37
Lääkäreiden toimilupapäätökset	*	*	*	143	168	119
Yhteensä	13828	14026	14697	15582	16212	17608

1.4.1.2 Raskauden keskeyttämistä koskevat luvat ja muut terveyttä ja tutkimusta koskevat luvat

Valvirassa käsiteltiin kertomusvuonna 998 raskauden keskeyttämistä koskevaa lupahakemusta.

Laki ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä (101/2001, jäljempänä kudoslaki) mukaisia tutkimuslupia lähinnä kudoksenäytteiden muuttuneeseen käyttötarkoitukseen annettiin 43, kun niitä vuonna 2009 oli 34. Nousu saattaa ennakoita biopankkilain mahdollista voimaantumista.

Valvira myöntää luvan vain elävän ihmisen elimen tai kudoksen irrottamiseen silloin kun luovuttajana on alaikäinen tai vajaakykyinen henkilö tai kun täysi-ikäinen henkilö luovuttaa uusiutumattoman elimen tai uusiutumattomaa kudosta.

Oikeuspsykiatrian tehtävät siirtyivät Valvirasta Terveysthuollon ja hyvinvoinnin laitokseen (jäljempänä THL) 1.1.2010.

Myös oikeuslääketieteellisiä ruumiinavauksia koskevat toiminnot siirtyivät kokonaisuudessaan THL:een vuoden 2010 alusta voimaan tulleen lainmuutoksen nojalla. Lainmuutoksen jälkeen Valviran tehtäväksi on jäänyt ainoastaan kuolemansyyntä selvittämisestä annetun asetuksen 11 §:ssä tarkoitetun koulutuksen hyväksyminen. Tällaisia päätöksiä tehtiin kertomusvuonna kaksi.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

Taulukko 13: Terveyttä ja tutkimusta koskevat luvat

	2008	2009	2010
Käsittelyt raskaudenkeskeytys hakemukset (sikiövaurioperusteiset)	344	395	359
Käsittelyt raskaudenkeskeytys hakemukset (muut perusteet)	552	627	639
Käsittelyt raskaudenkeskeytys hakemukset yhteensä	896	1022*	998
Käsittelyt sterilisaatiohakemukset	12	10	7
Raskauden keskeyttämisasioiden lausunnonantajalääkäreiden lupapäätökset	89	80	81
Myönnetty raskauden toimenpidesairaalaalupa	4	3	1
Luvat elinten ja kudosten lääketieteellisen tutkimuskäyttöön	28	34	43
Elin- ja kudossiirtoluvat	19	9	14
Tutkimusluvut Valviran asiakirjoihin	5	5	0
Ilmoitukset luovutetuista sukusoluista tai alkioista (Luoteri-ilmoitukset)	524	410	339
Luvat hedelmöityshoidon antamiseen ja alkiontutkimuslaitoksena toimimiseen	23	1	0
Luvat suorittavat oikeuslääketieteellisiä ruumiinavauksia	3	3	2
Yhteensä	2500	1577	2483

- Vuodesta 2009 lähtien käsiteltyjen asioiden määrään on laskettu välipäätökset, joita oli 4.

1.4.1.3 Terveystieteellisen valvonta-asiat sekä vakuutuslääketieteelliset lausunnot

Valvira ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja toimintayksikköjen toimintaa. Vuonna 2010 tuli vireille 1086 uutta terveydenhuollon valvonta-asiaa. Kasvua edellisvuoteen oli 21 %. Kanteluiden ja viranomaisten pyytämien valvonta-asioihin liittyvien lausuntojen määrä nousi hieman edellisvuodesta, mutta sen sijaan ilmoituksen ja muiden yhteydenottojen perusteella tuli vireille 45 % enemmän asioita kuin vuonna 2009.

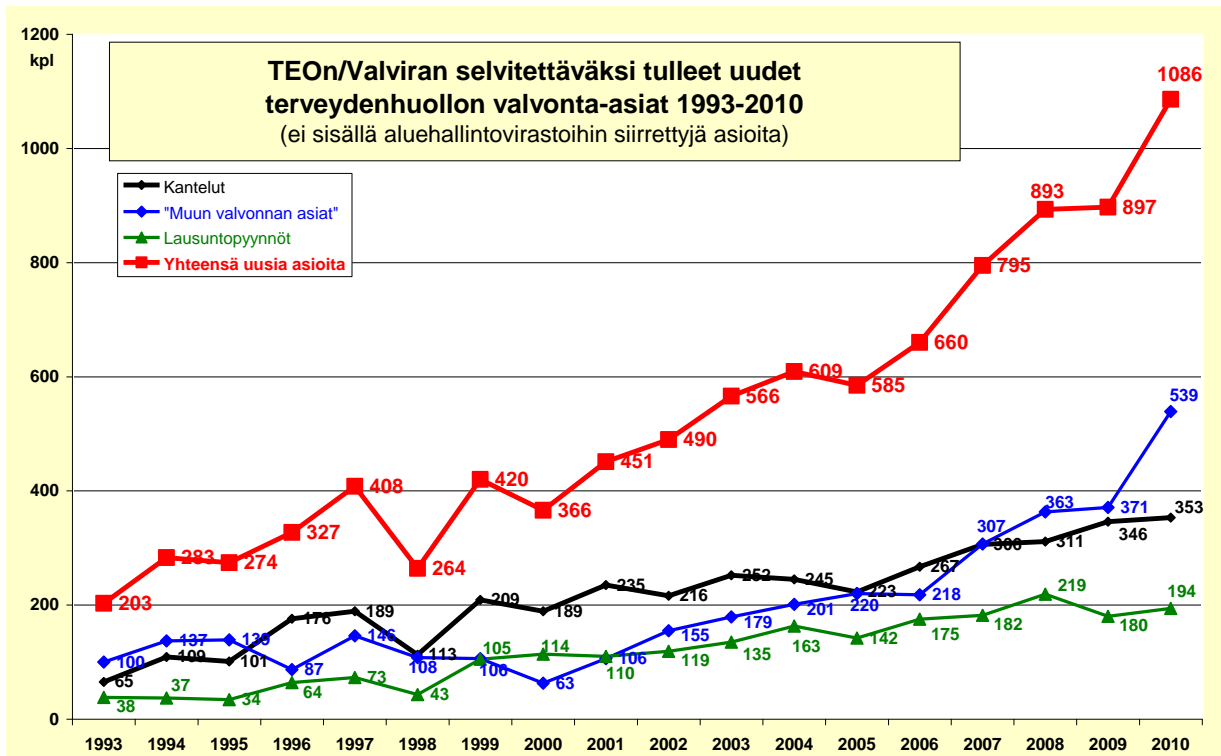
Kertomusvuonna tuli vireille runsaasti hoitohenkilökunnan epäasianmukaista toimintaa koskevia valvonta-asioita (224, vuonna 2009 134, vuonna 2008 74, ja vuonna 2006 26). Merkittävä osa näistä koski hoitajan syyllistymistä lääkkeiden anastukseen työpaikalta sekä epäilyjä hoitajan päihde- ja lääkeriippuvuudesta. Pääosa ilmoituksista tuli hoitajien työnantajilta.

Yhteydenottojen määrään vaikuttivat mm. julkisuudessa olleet ns. ”valelääkäri”- ja ”myrkyhoitaja”-tapaukset sekä työnantajien tehostunut oman toimintansa valvonta.

Valvira antoi lausuntoja muille viranomaisille myös vakuutuslääketieteellisissä, vammojen syy-seuraussuhdetta ja haitta-astetta koskevissa asioissa. Vuoden aikana tuli sata lausuntopyyntöä. Niitä lähettivät pääasiassa tuomioistuimet ja Kuluttajariitalautakunta. Valviralla on hyvin vähän mahdollisuuksia vaikuttaa lausuntopyyntöjen määrään, ja niiden käsittely vie voimavaroja viraston lakisääteisiin ydintehtäviin kuuluvalla ohjaukselta ja valvonnalta.

Kertomusvuonna tuli vireille lisäksi yli 300 valvonta-asiaa, jotka siirrettiin muille viranomaisille, pääasiassa aluehallinto- virastoille.

Kaavio 14: Vireille tulleet terveydenhuollon valvonta-asiat asiaryhmittäin (ei sisällä muille viranomaisille siirrettyjä asioita)



Taulukko 15: Terveydenhuollon valvonta-asiat ja vakuutuslääketieteelliset lausunnot

	Uusia 2008	Uusia 2009	Uusia 2010	Ratkaistuja 2008	Ratkaistuja 2009	Ennuste 2010	Ratkaistuja 2010
Kantelut	311	346	353	340	306		354
Ilmoitusten perusteella ym. tulleet	363	371	539	335	323		429
Seuraamuksia suhteessa ratkaisuihin (kantelut ja ilm. tulleet)				26,70 %	28,00 %		28,00 %
Valvontaan liittyvät lausunnot	219	180	194	193	216		202
Valvonta-asiat yhteensä	893	897	1086	868	845	900	985
Vakuutuslääket. lausunnot	110	142	100	98	84	130	159
Muut lausuntoasiat*	38	25	31	37	20		28
Kirjalliset diarioidut ohjausasiat		38	36		38		34
Yhteensä	1041	1064	1253	1003	949		1206

* Muut lausunnot sisältävät mm. valvonta-asioiden muutoksenhakuun annetut lausunnot, ajo-oikeuden arviointia ja muita lääketieteellisiä kysymyksiä koskevat lausunnot sekä ihmisoikeusasioissa annetut lausunnot. (Ei sisällä yleisiä lausuntoja, kuten lainsäädäntöhankkeista, työryhmäraporteista yms. annettuja lausuntoja.)

Kertomusvuonna ratkaistiin 985 valvonta-asiaa, mikä on 17 % enemmän kuin vuonna 2009. Ratkaisujen määrä nousi siitä huolimatta, että henkilövoimavarat ovat hivenen vähentyneet. Valvonta-asiat ovat olleet sisällöltään aiempaa laajempia ja vaativampia, mitä kuvaa myös se, että

terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunnassa ratkaistiin peräti 115 asiaa. Lautakunta päättää terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeuksien rajoittamisesta, poistamisesta ja kurinpidosta (kirjallisen varoituksen antamisesta). Kertomusvuonna mm. rajoitettiin tai

poistettiin oikeus 27 lääkäriltä, kahdelta hammaslääkäriltä ja 58 hoitotoimen harjoittajalta sekä viideltä muihin ammattiryhmiin kuuluvalta.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

1.4.1.4 Alkoholilupahallinto ja -valvonta

Alkoholijuomien ja väkiviinan valmistuslupanhaltijoita oli vuoden lopussa 121, tukkumyyntilupanhaltijoita oli 272 ja käyttöluvanhaltijoilta 2207, tarkastettavia toimipaikkoja oli yhteensä 2747. Lupahallinnon suoritteiden määrä laski edellisestä vuodesta 7 %.

Valvira teki alkoholielinkeinoryhmän suunnitelman mukaisesti vuoden 2010 aikana 137 lupanhaltijoihin kohdistuvaa tarkastusta. Tarkastuksissa käytiin läpi alkoholijuomien valmistusprosessia, varastointia ja tuotteiden säädösten mukaisuutta. Lisäksi tarkastettiin omavalvontasuunnitelman toimivuutta käytännössä. Tarkastuksissa havaittiin vähemmän rikkomuksia kuin edellisinä vuosina, mutta ohjausta annettiin aikaisempaa enemmän.

Ohjaustoimenpiteisiin on laskettu lupanhaltijoille kohdistettu neuvonta, joka liittyy alkoholijuomien valmistukseen sekä pakkausmerkintöjen säädösten mukaisuuteen sekä lupaehtojen noudattamiseen. Vuonna 2010 ohjauksessa korostui EU:n elintarvikkeiden luomumerkin käyttöönotto.

Valviran tuotevalvonnassa valvotaan laillisesti markkinoilla olevien alkoholi-juomien laatua Suomessa. Markkinoilta otettiin alkoholin valvontänäytteitä 111 tuotteesta. Säädösten vastaisia tuotteita löytyi seitsemän. Yli puolessa säädösten

Vakuutuslääketieteellisiä lausuntoja ratkaistiin kertomusvuonna 159.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

vastaisista tuotteista oli ilmoitetun alkoholipitoisuuden poikkeama, minkä perusteella kolmelle olueen kohdalle annettiin vähittäismyyntikielto.

Bioetanolin polttoainekäyttö lisääntyi vuoden 2010 aikana. Bioetanolivalvonta kohdistui pääasiassa yhteisön ulkopuolelta tuotuun etanoliin. Kotimaassa hyväksyttiin yksi uusi valmistuspaikka.

Valvira osallistui kansainvälistä liikennettä koskevan asetuksen muutostyöhön. Muutoksen myötä kansainvälisessä liikenteessä olevassa junassa voidaan hyväksyä anniskelualueeksi ravintola-vaunun lisäksi muita matkustajille varattuja tiloja.

Valvira asetti vuonna 2010 alkoholijuomien tuotevalvontaan liittyvien lupa- ja valvontajärjestelmien kehittämiseksi alkoholijuomien tuotevalvonnan neuvotteluryhmän. Ryhmässä käsitellään alkoholijuomien tuotevalvontaan liittyviä lupa- ja valvonta-asioita, alkoholijuomiin liittyvää kansallista ja EU-lainsäädäntöä ja niihin liittyvään ohjeistukseen ja toiminnanharjoittajien omavalvontaan sekä alkoholijuomien markkinointiin liittyviä kysymyksiä.

Taulukko 16: Alkoholiluvat

	2008	2009	2010
Uudet valmistus-, tukkumyynti-, maahantuonti- ja käyttöluvut	117	131	129
Lupamuutokset	433	432	361
Luvan peruutukset	183	124	151
Elintarvikehuoneiston hyväksymistä koskevat päätökset	96	56	46
Elintarvikelain mukaiset omavalvontasuunnitelman hyväksymispäätökset	74	54	40
Luonnonmukaisen tuotannon järjestelmään rekisteröidyt luvanhaltijat	7	12	20
Maahantuonti-ilmoitukset	27	39	33
Verotonta varastoa koskevat päätöksiä	36	16	17
Kansainvälisessä liikenteessä olevien suomalaisten kuluneuvojen luvat	23	12	12
Yhteensä	996	876	809

Taulukko 17: Alkoholiluvanvalvontajien valvonta ja ohjaus

	2008	2009	2010
Viranomaisille annetut lausunnot	71	59	57
Tarkastusten määrä	175	175	137
Tarkastuksella tehdyt ohjaavat toimenpiteet	23	30	33
Tarkastuksella havaittujen rikkomusten määrä	32	25	16
Rikkomuksia suhteessa tarkastuksiin	18 %	14 %	12 %
Tarkastuskohteiden määrä	2590	2 601	2747
Tarkastuksia suhteessa tarkastuskohteisiin	7 %	7 %	5 %
Toimitettujen tuotteiden määrä	18849	18848	18964
Uusien tuotteiden määrä	4836	4350	4656
Tuoterekisteripäivitykset	13228	7495	7255
Markkinavalvontanäytteet	276	130	120
Tuotteessa havaitut rikkomukset ja puutteellisuudet	9	11	12
Puutteellisuuksien osuus	4 %	8 %	10 %
Vastaanotettuja RASFF-ilmoituksia/ilmoitus valmistajille tai maahantuojille	11/2	6/0	
Ohjaavat toimenpiteet	254	340	560

1.4.1.5 Kemikaalihallinnon suoritteet

Valvira hoitaa kansallisen ja EU:n kemikaalilainsäädännön mukaisia tehoaineiden riskinarviointitehtäviä ja valmistajien hyväksymistehtäviä ja antaa niistä lausuntoja muille viranomaisille. Tulossopimuksessa vuodelle 2010 ei asetettu tavoitteita keskeisimpien

suoritteiden määrille. Lukumäärätavoitteita on kuitenkin asetettu kemikaalihallinnon viranomaisten yhteisesti laatimissa vuotuisissa suunnitelmissa. Tehoaineiden EU-riskinarvioiden valmistelussa komissiolle ilmoitetuista valmisteluajoista jäätin useiden aineiden

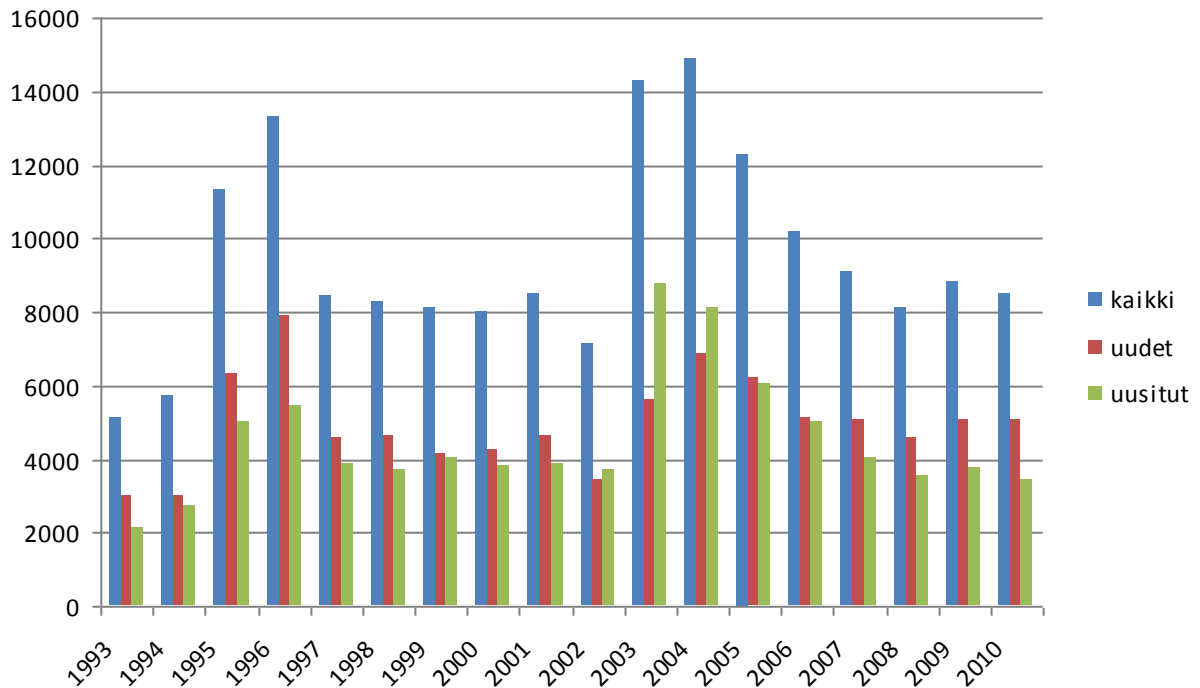
kohdalla. Valmisteilla on riskinarviot kuudesta biosiditehoaineesta, joista kolmen oli tavoitteena valmistua 2010.

Kasvinsuojeluaineiden tehoaineita koskevat tavoitteet saavutettiin: Keskeisenä syynä viivästyksiin oli henkilöstön suuri vaihtuvuus sekä kemikaalituotevalvonnan tehtävien

keskittämishankkeen (KEVAKE) vaatima työpanos.

Kemikaalien tuoterekisteriin saapuneiden kemikaali-ilmoitusten määrä jäi jonkin verran tulosopimuksessa ennakoitua pienemmäksi.

Kaavio 18: Kemikaalien tuoterekisteriin saapuneet ilmoitukset



Kaaviosta käy ilmi lainsäädäntömuutosten vaikutus rekisteriin saapuneiden kemikaali-ilmoitusten määrään. Vuosien 1995 ja 2003 muutosten myötä toiminnanharjoittajat joutuivat uusimaan kaikki ilmoitukset.

Taulukko 19: Kemikaalihallinnon keskeiset suoritteet

	2007	2008	2009	Tavoite 2010	2010
Kansallinen käsittely					
Kasvinsuojeluainevalmisteet, uudet / käytön laajennus	16 / 0	14 / 3	10 / 1	13	8 / 0
Kiinnittymisenestoaineet ja suojauskemikaalit (uudet, uudelleen hyväksyttävät ja täydentävät lausunnot)	13	5	5	3	7
Biosidiset torjunta-aineet, lausunnot ja päätökset (sekä hyväksymis- että hylkäävät päätökset)	33	16	16	13	19
Lausunnot ja päätökset yhteensä	62	38	32	29	34
EU-menettelyt					
Kasvinsuojeluaineiden riskinarviointi, Valviran arvio valmis	1	0	2	1	1
Biosidien riskinarviointi, Valviran arvio valmis	2	2	1	4	0
Biosidivalmisteen vastavuoroinen hyväksyminen	-	-	1		1
Kemikaalien markkina- ja valvonnan suoritteet					
Tarkastetut kemikaalit yrityksissä ja vähittäismyynnissä	70	641	676		985
Kemikaalien toiminnanharjoittajat, joiden luona tehtiin tarkastus	27	n.250	167		211
Diarioidut lausunnot, kirjeet ja päätökset	12	8	26		17
RAPEX-notifikaatiot (dir 2001/95/EY)	17	22	43		28
REACH- ja CLP-neuvontapalvelu					
Neuvontapalvelun kautta sähköisesti vastatut kyselyt (kokonaismäärä, josta Valviran antamien vastausten osuus on noin 50 %)	231	793	372		452
Puhelimitse vastatut kyselyt - joista REACH/CLP-aiheisia	33	335	164 154/10		197 139/58
Kemikaali-ilmoitukset tuoterekisteriin					
Tallennetut ilmoitukset	9 090	8 114	8 842	11 000	8 500
Poistuneet ilmoitukset	3 551	4 160	3 875		5 120
Tarkastetut ilmoitukset	8 919	8 514	9 026		8 701

1.4.1.6 Sisäisen turvallisuuden ohjelma

Tulossopimustavoitteena oli, että Valvira osallistuu sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanoon erikseen sovittavalla tavalla. Kertomusvuonna Valviralle ei annettu sisäisen turvallisuuden ohjelmaan liittyviä toimeksiantoja. Valvira raportoi STM:n

sisäisen turvallisuuden ohjelmaan Tuusulan ja Kauhajoen koulusurmia koskevan selvityksensä tulokset ja järjesti asiantuntijasymposiumin, jossa käsiteltiin tulosten merkitystä terveydenhuollon palvelujen järjestämiselle ja koulutukselle.

1.4.1.7 Sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistaminen

Sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamissuunnitelman toteutus siirtyi valmisteluresurssien puutteen ja muiden

tulossopimustavoitteiden priorisoinnin vuoksi vuodelle 2011.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 1

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

1.4.2.1 Alkoholihallinto

Päihtyneille anniskelun ja alkoholin alaikäisille myynnin ehkäisy

Valvira ohjaa aluehallintovirastoja alkoholihallinnon valvonnassa. Vuoden 2010 alusta voimaan tulleen asetuksen (1802/2009) mukaisesti Valvira laati ja toteutti yhdessä aluehallintovirastojen kanssa alkoholihallinnon valtakunnallisen valvontaohjelman osan, joka koskee taloudellisen luotettavuuden valvontaa sekä valmisteli valtakunnallisen valvontaohjelman yleisen osan vuosille 2011 - 2012. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on havaittujen riskien pohjalta kohdennettu valvonta.

Valvira ylläpitää alkoholialan sähköisiä järjestelmiä (Allu ja Alpo), joiden tietoja

käytetään muun muassa valvonnan kohdentamiseen tavoitteiden mukaisesti.

Valviran johdolla toimii alkoholijuomien anniskelun ja vähittäismyynnin neuvotteluryhmä ja alkoholijuomien tuotevalvonnan neuvotteluryhmä, joihin kuuluu laajasti alkoholielinkeinon edustajia.

Valviran virkamiehet ovat pitäneet luentoja toiminnanharjoittajille sekä järjestäneet koulutusta poliisiammattikorkeakouluille.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Alkoholihallinnon ohjauksen käytännöt vastaavat aluehallintovirastojen tarpeisiin

Valvira teki lokakuussa asiakastytyväisyyskyselyn aluehallintovirastojen alkoholihallinnolle. Kyselyn avulla tunnistettiin kehittämistarpeita, joita asiakkaat näkevät Valviran toiminnassa. Toimenpiteet asiakastytyväisyyden parantamiseksi on aloitettu ja niitä jatketaan vuonna 2011.

Valviran järjestämällä aluehallintovirastojen alkoholihallinnon neuvottelupäivillä käsiteltiin toimintaympäristön muutoksia, erityisesti keskityttiin lainsäädännön muutoksiin. Neuvottelupäiville osallistui myös poliisin, verottajan, THL:n ja maa- ja metsätalousministeriön edustajia.

Aluehallintovirastojen ja Valviran yhteiskäyttöisessä alkoholiportaalissa (Alpo) julkaistiin yhtenäistäviä tulkintoja ja portaalin kehittämistyö käynnistettiin.

Valvira antoi aluehallintovirastoille seuraavat yhtenäistävät ohjeet: ohje anniskelun toteuttamisesta linja-autossa, ohje palvelujen tarjoamista koskevan lain tulkinnasta, ohje vastaavan hoitajan sopivuudesta, muistio anniskelun toteuttamisesta elokuvateattereissa. Lisäksi valtioneuvoston asetuksesta aluehallintovirastojen maksuista tehtiin tulkintaohje yhteistyössä Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa.

Taloudellisen luotettavuuden valvontaa varten järjestettiin aluehallintovirastojen henkilökunnalle kaksi koulutuspäivää ja toimipaikoissa ohjattiin henkilökuntaa vaativien valvontatapausten selvittämisessä.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Alkoholilupien käsittelyajat

Valvira teki 43 alkoholin valmistuslupaa koskevaa päätöstä. Päätöksistä 31 (72 %) tehtiin 90 päivän kuluessa hakemuksen saapumisesta. Keskimääräinen käsittelyaika oli 108 päivää. Alkoholin tukkumyöntilupia koskevia päätöksiä tehtiin 77. Päätöksistä 75 % tehtiin 90 päivän aikana hakemuksen saapumisesta. Keskimääräinen käsittelyaika

oli 85 päivää. Alkoholin käyttöilupia koskevia päätöksiä tehtiin 572. Päätöksistä 561 (99 %) tehtiin 30 päivän kuluessa hakemuksen saapumisesta. Keskimääräinen käsittelyaika oli verottomien käyttöilupien osalta 9 pv, verollisten osalta 14 pv.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

Taulukko 20: Alkoholilupa-asioiden keskimääräiset käsittelyajat (pv)

	2006	2007	2008	2009	2010
Valmistusluvut	54	104	102	163 (82)*	108
Tukkumyyntiluvat	89	86	91	104	85
Käyttöluvut	21	14	20	11	9
Kaikki ratkaistut asiat	35	35	44	43	32

* Uusien valmistuslupien tai uusien valmistuspaikkojen hyväksymisten kesimääräinen käsittelyaika oli 82 päivää ja kaikkien valmistukseen liittyvien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 163 päivää.

1.4.2.2 Tupakkalain mukainen valvonta

Ravintolatupakoinnin valvonta

Ravintolatupakointia koskevan tupakkalain muutoksen toimeenpanoa koskeneen ravintolavalvonta- ja monitorointihankkeen loppuraportti valmistuivat kesäkuussa 2010. Hankkeilla seurattiin tupakkalain toteutumista ravintoloissa sekä tupakkalain muutoksen vaikutuksia ravintoloiden talouteen ja kokonaistoimintaan.

Kertomusvuoden keväällä Valvira kokosi kuntien syyskuussa 2009 viraston tiedonkeruuseen tuottamat tiedot alueensa savuttomien ja tupakointitilallisten ravintoloiden lukumääristä.

Valvira kokosi aluehallintovirastojen tekemät yhteenvedot kuntien valvontasuunnitelmien toteutumisen arvioinnista. Arviointiyhteenvetojen perusteella tupakkalain valvonta ei suuressa osassa kunnista yllä tupakkalain valtakunnallisessa valvontaohjelmassa edellytetyille tasolle. Kunnissa oli kuitenkin valvottu tupakkalain toteutumista valvontaohjelman painopisteiden mukaisesti tupakointitilallisissa ja savuttomissa ravintoloissa.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

Tupakkatuotteiden vähittäismyynnin ja mainonnan valvonta

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupaa koskevan lainsäädännön toimeenpanoa jatkettiin vuonna 2010. Tupakkalakiin (984/2008) sisältyi siirtymäaika säännös, jonka mukaan elinkeinonharjoittaja sai myydä tai muutoin luovuttaa tupakkatuotteita yhden vuoden ajan lain voimaantulosta, jos tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupa-hakemus oli jätetty asianomaiselle kunnalle kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Siirtymäaika päättyi 31.3.2010.

Vuonna 2009 käyttöön otettua tupakkatuotteiden myyntiluparekisteriä päivitettiin käyttäjien palautteen perusteella vuonna 2010.

Valvira teki vuonna 2010 runsaasti yhteistyötä kaupan alan sekä eri viranomaisten kanssa etenkin tupakkalain tupakkatuotteiden esilläpitokielttoa koskevaan lainmuutokseen liittyen. Lisäksi Valvira ohjeisti päivittäin tupakan myyntiin, myyntilupaan, myyntiluparekisteriin ja mainontaan liittyen kuntia ja elinkeinonharjoittajia puhelimitse sekä sähköpostitse. Valvira laajensi verkkosivuillaan olevaa tupakkatuotteiden myynnin ohjeistusta kattamaan myös laittomaan tupakkatuotteiden vähittäismyyntiin puuttumisen. Muun ohjeistuksen lisäksi Valvira antoi haastatteluja tupakkalain valvontaan ja valvonnan ohjaukseen liittyen median eri edustajille.

Kertomusvuonna Valvira antoi yhden kieltopäätöksen koskien tupakkatuotteiden mainontaa sekä 23 mainontaa koskevaa päätöstä tai toimintaa ohjaavaa kirjeitä.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

1.4.2.3 Kemikaalit

Kemikaalilainsäädännön valvonta ja sen ohjaus

REACH- ja CLP-neuvontapalvelu ja tiedotus

EU:n aineiden ja seosten luokituksesta merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun asetuksen mukaista kansallista neuvontapalvelua ylläpidettiin Valviran ja Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) yhteistyönä REACH-neuvontapalvelun yhteydessä. Neuvontapalveluun tuli yli 400 kyselyä sähköpostilla ja puhelimitse. Neuvontapalvelun sivuilla julkaistiin myös Euroopan kemikaaliviraston tiedotteita ja ohjeita.

REACH & CLP -neuvontapalvelun esitesarjassa julkaistiin kolme uutta esitettä. Asetuksen mukaista uusista varoitusmerkeistä tiedotettiin kolmella kampanjalla. Pohjoismaisen luokitusryhmän "Tunne kemikaalien uudet varoitusmerkit" -kampanjan esitteet oli suunnattu mm. päivittäistavaraupoille, huoltoasemille ja rautakaupoille. "Unohdetut varoitusmerkit" -kuluttajakampanja oli suunnattu erityisesti

nuorille ja siihen kuului mm. omat internetsivut ja postikortteja.

Kemikaalivalvonnan ohjaus
Kemikaalilain valtakunnallinen valvontaohjelma vuosille 2011–14 laadittiin osana ympäristöterveydenhuollon yhteistä valtakunnallista valvontaohjelmaa. Valvira osallistui ympäristöterveydenhuollon kohde- ja valvontatietojärjestelmän (YHTI) kehitystyöhön myös kemikaalien osalta. Kuntien kemikaalivalvonnassa tarkastettujen kemikaalien lukumäärä nousi selvästi. Tarkastukset painottuivat vähittäismyynnissä oleviin kemikaaleihin. Tarkastuksia tehtiin yli 200 kemikaalitoimittajan tai vähittäismyyjän toimipaikassa. Valvira antoi sen käsiteltäväksi siirrettyissä valvonta-asioissa yhteensä 14 kieltopäätöstä tai ohjauskirjettä sekä kolme valvonta-asiaa koskevaa lausuntoa.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Kemikaalitehtävien siirtäminen

Kemikaalivalvonnan keskittämishanke (KEVAKE-hanke) asetettiin työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä 2009. Valviran edustajat osallistuivat merkittäväällä panoksella hankkeen projektiryhmien sekä ohjaus- ja hankeryhmien toimintaan. Turvatekniikan keskuksen nimi muutettiin organisaatiouudistuksen myötä Turvallisuus- ja kemikaalivirastoksi Tukes-lyhenteen säilyessä ennallaan. Virastoa koskeva laki (1261/2010) annettiin 21.12.2010. KEVAKE-hankeessa valmisteltiin kemikaalivalvontatehtävien siirron

edellyttämät muutokset Tukesin tulosohjaukseen, organisaatioon ja työjärjestykseen, tehtiin esitykset tarvittavista lainsäädäntömuutoksista sekä valmisteltiin Valviran ylläpitämien rekistereiden siirto Tukeisiin. Kemikaalitehtäviä hoitavat 38 virkamiestä siirtyivät suoraan lain nojalla Tukesin virkamiehiksi. Uudistunut Turvallisuus- ja kemikaalivirasto aloitti toimintansa 1.1.2011.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

Kemikaalihallinnon suoritteiden käsittelyajat

Keskimääräiset käsittelyajat olivat kasvinsuojeluaineita koskevilla hakemuksilla 14 kk (vaihteluväli 1-24 kk, vuonna 2009 keskiarvo 10 kk), suojauskemikaaleja ja kiinnittymisenestoaineita koskevilla hakemuksilla 8,6 kk (1-22 kk, 2009 ka. 2 kk) sekä biosidisia torjunta-aineita koskevilla hakemuksilla 14,9 kk (0,5-26 kk, 2009 ka. 9 kk). Käsittelyaikaa on pidentänyt mahdollisten lisäselvitysten tai lausuntojen hankkimiseen kulunut aika. Kemikaalituoterekisteriin tehtyjen kemikaali-

ilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika (8 vrk) lyheni merkittävästi (13 vrk vuosina 2008 ja 2009).

Kasvinsuojeluaineiden ja biosidien EU-arviointityössä on EU-asetuksilla määrätty jäsenmaille yhden vuoden määräaika riskinarvion valmistumiselle. Vuoden 2010 aikana määräajoista ei resurssipulan vuoksi pystytty pitämään kiinni ja Suomi joutuu ilmoittamaan komissiolle biosidien riskinarvioiden viivästymisestä.

1.4.2.4 Ympäristöterveydenhuolto

Terveydensuojelulain 8 §:n ja YETT:n toimeenpano

Tulostavoitteena oli varmistaa, että kunnissa on erityistilannesuunnitelmat talousveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa tai muissa erityistilanteissa.

Valvira pyysi aluehallintovirastoja arvioimaan, kuinka niiden alueilla talousvettä toimittavat vesilaitokset ovat varautuneet erityistilanteisiin. Arvioinneista laadittiin yhteenveto Valvirassa. Yhteenvetojen tuloksena Valvira nosti erityistilannesuunnitelmat Terveydensuojelulain valtakunnallisen valvontaohjelman yhdeksi painopistealueeksi vuosille 2011–2014.

Virasto valmisteli ohjeen toksisten syanobakteerien valvonnasta ja

toimenpiteistä talousvettä toimittavalla laitoksella. Lisäksi Valvira osallistui vuonna 2010 julkaistun STM:n erityistilanneoppaan kirjoittamiseen sekä luennoi oppaan sisällöstä ympäristöterveydenhuollon alan koulutustilaisuuksissa.

Valvira osallistui Haveri-hallintaan -vesiriskit projektiin, jossa kehitettiin riskienhallinnan ohjeistuksia pienille ja keskisuurille vesihuoltolaitoksille sekä Talousveden käsittelykemikaalit ja standardisointi – projektiin, jossa selvitettiin talousveden käsittelykemikaalien standardisointia ja lainsäädäntöä.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta

Valvira on ollut mukana kehittämässä sähköistä järjestelmää (VTO), jonka avulla kunnat ilmoittivat ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita koskevan lain (410/2009) tarkoittamat tiedot sekä mahdolliset jatkosuunnitelmat aluehallintovirastoihin 31.1.2010 mennessä. Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita koskevan lain mukaan uusien yhteistoiminta-alueiden on aloitettava toimintansa viimeistään 1.1.2013.

Valvira on osallistunut valtioneuvoston periaatepäätöksen (1.3.2007) toimeenpanoon ja seurantaan mm. olemalla mukana VTO-järjestelmän kehitystyössä sekä toimimalla sihteerinä ja asiantuntijana ympäristöterveydenhuollon yhteistyöryhmässä. Työryhmän keskeinen tehtävä on edistää ja seurata periaatepäätöksen mukaisten ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden muodostumisen toteutumista.

Lisäksi Valvira päätti Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman yhdeksi pääpainopistealueeksi kaudelle 2011–2014 ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-

alueiden muodostumisen seuraamisen ja sekä käynnistymisestä ja toiminnasta tulleiden kokemusten keräämisen.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 3

Kunnallisen ympäristöterveydenhuollon valvonnan ohjaaminen

Tulostavoitteena oli jatkaa terveydensuojelulain mukaisten valvontakohteiden tarkastusohjeiden laatimista osana ympäristöterveydenhuollon kohdetietojärjestelmää (YHTI). Terveydensuojelun valvontaohjeisto (Yterva-laatu-käsikirja) päivitettiin terveydensuojelulain osalta kertomusvuonna. Myös toimialakohtaisissa valvontaohjelmissa (terveydensuojelu ja tupakkalain valvontaohjelmat) annettiin tarkastusohjeita.

Valviran johdolla yhdessä muiden ympäristöterveydenhuollon keskusvirastojen (SYKE, Tukes ja Evira) kanssa aluehallintovirastoja kuullen laadittiin Ympäristöterveydenhuollon yhteinen valvontaohjelma vuosille 2011–2014 Ohjelman painopistealueina ovat tietojärjestelmät, laadun kehittäminen, yhteistoiminta-alueiden käynnistäminen sekä valtakunnallisen ja paikallisen näkyvyyden lisääminen. Lisäksi Valvira laati toimialakohtaiset ohjelmat terveydensuojelulain, tupakkalain ja kemikaalilain valvonnasta.

Kuntien ja aluehallintovirastojen ympäristöterveydenhuollon valvontaa ohjattiin ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen sekä toimialakohtaisten (terveydensuojelu- ja tupakkalain) valvontaohjelmien avulla.

Valvira laati kertomusvuonna seuraavat ohjeet: Laki palvelujen tarjoamisesta ja sen soveltaminen ympäristöterveydenhuollossa sekä Toksiinimenetelmien käyttö terveydensuojelulain mukaisissa viranomaistutkimuksissa.

Tupakkalain muututtua 1.10 Valvira on laatinut neljä tupakkalakia koskevaa ohjetta, jotka käsittelevät tupakointikieltoja oppilaitoksissa, lastensuojelulaitoksissa, asuinyhteisöjen sisätiloissa ja ulkoalueilla sekä ulkoalueilla järjestettävissä yleisissä tilaisuuksissa.

Viimeistelyssä ovat lisäksi ohje parveke- ja ulkotupakoinnin aiheuttaman terveyshaitan arviointiin sekä toimintaohje asuntojen siivottomuustapauksissa.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

Kunnallisen valvontatiedon keruujärjestelmän valmistelu

Tulostavoitteiden mukainen valvontatietojen määrittely valmistui kertomusvuoden lopulla. Ympäristöterveydenhuollon valvontakohderekisterin (YHTI) valvontatietojen määrittely aloitettiin lokakuussa 2009 yhteistyössä Maa- ja metsätalousministeriön

tietopalvelukeskuksen ja Kuluttajaviraston kanssa. Projekti jatkuu ja tavoitteena on saada järjestelmän avulla vuoden 2012 valvontatiedot aluehallintovirastoihin ja keskusvirastoihin.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

1.4.2.5 Geenitekniikkalain mukainen valvonta

Geenitekniikkalain mukaisen valvonnan kehittäminen ja toimeenpano

Geenitekniikan suljetun käytön valvonnassa laaditaan vuosittain valvontasuunnitelma. Suunnitelmaan perustuva tarkastustoiminta

on säännöllistä ja systemaattista. Valvontaa tehdään tarkastuskäynneillä ja kirjallisissa tarkastuksissa. Lisäksi muulla kirjallisella

valvonnalla valvotaan ilmoitusten ajantasaisuutta.

Vuonna 2010 tarkastusvuorossa olleiden ilmoitusten suuren määrän (124) vuoksi valvontasuunnitelma toteutui vain 50 prosenttisesti, sillä 62 ilmoitukseen ei kohdistunut valvontatoimia.

Yhteistyössä geenitekniikan lautakunnan kanssa valmisteltiin toiminnanharjoittajille tarkoitettua virussuosittelua ohjaamaan yleisimmin geenitekniikassa käytettyjen virusvektoreiden ja virusten käytön luokitusta ja asianmukaisten suojaustoimenpiteiden valitsemista.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 3

Geenitekniikanrekisterin käyttäytyvyys

Geenitekniikan rekisteri on valvonnan keskeinen työkalu ja sen toimivuus ja ajantasaisuus ovat suunnitelmallisen valvontatoiminnan perusta. Geenitekniikan rekisterissä tehtiin ylläpitöryhmän virheilmoitusten perusteella tarvittavat ylläpitotyöt.

Geenitekniikan rekisterin toimivuutta mitattiin käyttäjille tehdyllä tyytyväisyyskyselyllä.

Tyytyväisyystaso (keskimäärin 4) parani edellisvuoden tuloksesta (3,6) ja asetettu tavoite saavutettiin. Kuten aiempina vuosina, hakuominaisuudet, tietoliikenneyhteyden ja tietokannan nopeus saivat huonoimmat arviot käyttäjiltä. Luottamus rekisterin tietojen eheyteen oli parantunut ja käyttäjien tyytyväisyys käyttötukeen säilyi hyvänä (5).

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

1.4.2.6 Terveysneuvosto

Lääkehuollon tehtävien uudelleen organisointi

Uusi laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (629/2010) tuli voimaan 1.7.2010. Valvira osallistui aktiivisesti lain valmisteluun kevään 2010 aikana. Uuden lain valtuutuksien perusteella Valvira antoi 15.9.2010 neljä terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita koskevaa määräystä. Määräykset koskevat terveydenhuollon laitteille ja tarvikkeille tehtäviä kliinisiä laitetutkimuksia, valmistajan ja ammattimaisen käyttäjän velvollisuutta tehdä terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvät vaaratilanneilmoitukset sekä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista tehtäviä laiterekisteri-ilmoituksia.

Vuonna 2010 TLT-toiminnan painopisteeksi muodostui uuden lain ohjelmistoja koskeva määräelmä, jossa ohjelmistot määriteltiin aikaisempaa selvemmin terveydenhuollon laitteiksi ja tarvikkeiksi. Uusi laki liittyy ensisijaisesti laitteiden markkinoille saattamiseen. Tästä johtuen käytössä olevat ohjelmistot eivät tule automaattisesti lain vaatimusten piiriin. Mikäli aiemmin julkaistu

ohjelmistotuote on määritelmän mukainen terveydenhuollon laite, valmistajan on osoitettava sen vaatimustenmukaisuus. Valvira osallistui aktiivisesti ohjelmistoihin liittyviin kansainvälisiin ja kansallisiin keskusteluihin.

EU-direktiivien 1990/385/ETY, 1993/42/ETY ja 1998/79/ETY mukaisesti Valvira vastaa terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden markkinavalvontaohjelmista.

Terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvällä vaaratilanneilmoitusmenettelyllä edistetään potilaiden ja laitteiden käyttäjien turvallisuutta. Vaaratilannejärjestelmään tallennettujen tietojen avulla seurataan eri tuoteryhmiin kohdistuvia vaaratilanteita, arvioidaan niistä aiheutuvia riskejä ja tulosten perusteella pyritään ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Vaaratilanneilmoituksia saapui vuoden 2010 aikana 1611. Suomea koskevien vaaratilanneilmoitusten määrä lisääntyi 35 %:lla ja niitä ilmoitettiin yhteensä 980.

Terveydenhuollon laitevalvonnan osalta julkisuudessa käsiteltiin vuoden 2010 aikana mm. sairaalasänkyjen ja lonkkaproteesien turvalliseen käyttöön liittyviä vaaratilanneilmoituksia. Vuoden aikana Suomessa kiinnitettiin huomiota myös ensimmäisiin tuoteväärennostapauksiin terveydenhuollon laite- ja tarvikealalla.

Terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden tarkastustoiminnassa keskityttiin valvontastrategian mukaisesti korkean riskin tuotteisiin sekä vaikuttavuuteen. Kotimaisia valmistajia tarkastettiin vuoden 2010 aikana yhteensä 20 (vuosina 2006–2009: 14, 13, 23 ja 19). Tarkastuksissa havaittiin joitakin vakavia potilas- tai käyttöturvallisuuteen vaikuttavia puutteita, joiden korjaustoimenpiteet edellytettiin tehtäväksi

välittömästi. Valmistajien lakisääteisissä velvoitteissa kuten vaatimustenmukaisuusvakuutuksissa, tuotteiden rekisteröinneissä ja merkinnöissä sekä käyttöohjeissa havaitut puutteet johtivat huomautuksiin ja korjauskehotuksiin. Valmistajille myönnettiin vuoden 2010 aikana 247 vientisertifikaattia.

Vuonna 2010 terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden osalta käsiteltiin 21 klinisiin laitetutkimuksiin liittyvää ilmoitusta. Ilmoituksista 3 koski tuoteluokkaa I, 12 tuoteluokkaa II a-b, 3 tuoteluokkaa III, 1 IVD tuotetta ja 2 tuoteluokkaa ei määritelty. Kliinisten laitetutkimuksien ilmoittajat olivat sekä kotimaisia että ulkomaisia yrityksiä.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

Ammattioikeushakemusten, raskauden keskeytys hakemusten käsittelyajat

Valvira käsitteli kaikki Suomessa koulutettujen ammattihenkilöiden hakemukset tulostavoitteen mukaisesti viiden työpäivän määräajassa. Sääntelemätöntä sekä ulkomaista koulutusta koskevista hakemuksista 95 prosenttia käsiteltiin viimeistään neljän kuukauden kuluessa siitä, kun kaikki asiakirjat oli saatu. Viive muutamien hakemusten käsittelyssä on

johtunut lähinnä psykoterapeuttikoulutuksen ongelmista.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Kaikki raskauden keskeyttämistä koskevat hakemukset käsiteltiin tulostavoitteen mukaisesti neljän työpäivän kuluessa.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Valvonta-asioiden ja vakuutuslääketieteellisten lausuntojen käsittelyajat

Vuonna 2010 ratkaistujen terveydenhuollon valvonta-asioiden käsittelyajan mediaani oli vajaat kuusi kuukautta, kun tulostavoite oli kahdeksan kuukautta. Käsittelyajan keskiarvo oli 8,4 kuukautta ja 90 % asioista käsiteltiin 19 kuukaudessa.

Terveydenhuollon valvonta-asioiden nopeasti kasvanut määrä sekä sisällön monimuotoistuminen asettivat suuria haasteita käsittelytavoitteiden saavuttamiselle. Lisäksi valvottavien ohjaukseen ja ennakoivaan valvontaan on käytetty tavoitteiden mukaisesti merkittävästi voimavaroja.

Käsittelyaikoihin on vaikutettu mm. valvontaprosesseja kehittämällä, ottamalla

käyttöön ns. kevennetty menettely ja priorisoimalla entistä tiukemmin.

Vuoden 2010 aikana tuli vireille aiempaa enemmän vakavia, runsaasti selvittämistä vaatineita asioita, joissa on tarvittu entistä useammin muun muassa ammattihenkilön terveydentilan ja ammattitaidon selvittämistä.

Valvonta-asioihin liittyvät ja osaltaan myös käsittelyaikoihin vaikuttavat manuaalisesti tehtävät reseptikyselyt apteekkeihin vaativat paljon henkilötyövoimaa. Valtakunnallinen reseptitietokanta, johon siirrettäisiin kaikki reseptilääkkeiden toimitustiedot apteekeista, olisi pikaisesti tarpeen.

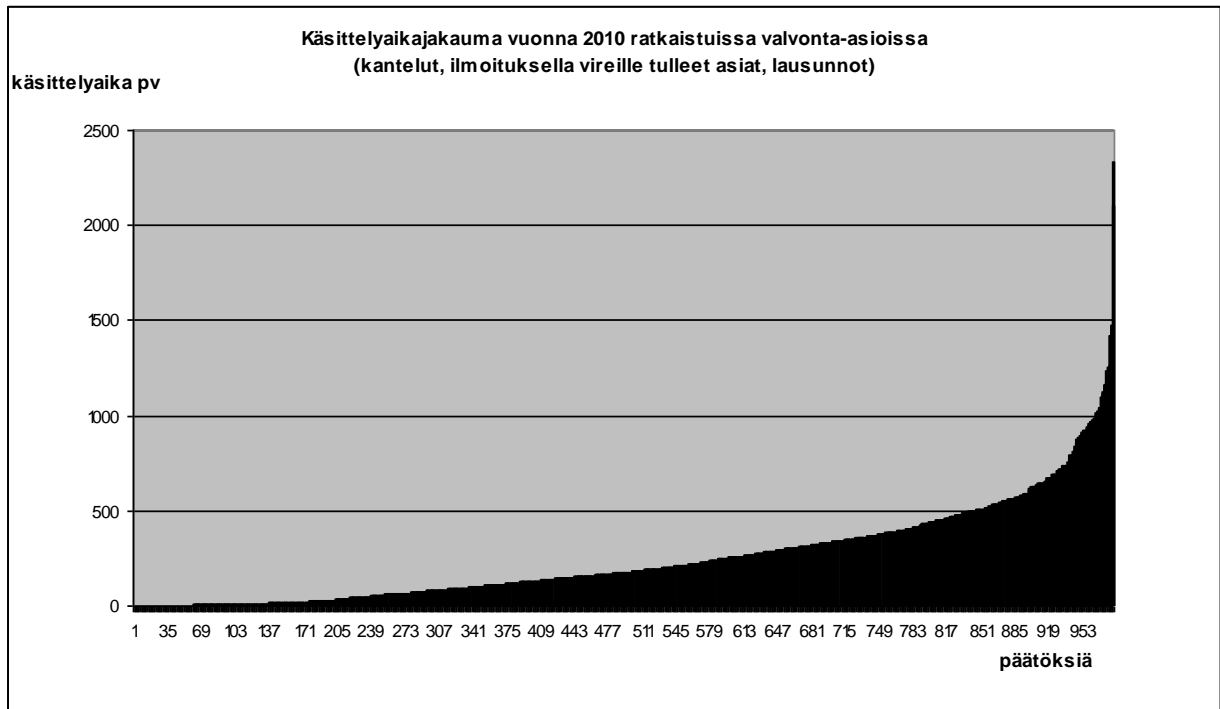
Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Vuonna 2010 ratkaistujen vakuutuslääketieteellisten lausuntojen käsittelyajan mediaani oli noin 10 kuukautta. Tulostavoitteen (8 kuukautta) ei ollut mahdollista päästä käytettävissä olevilla voimavaroilla vuonna 2009 vireille tulleiden asioiden suuren määrän vuoksi. Asioita ratkaistiin vuonna 2010 kuitenkin enemmän

kuin koskaan aikaisemmin, ja ruuhkan purkauduttua loppuvuonna 2010 myös käsittelyaikojen piteneminen taittui. Valviralla ei ole juurikaan mahdollisuutta vaikuttaa näiden asioiden määrään.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 3

Kaavio 21: Terveystieteellisen valvonta-asioiden käsittelyaikajakauma



Informaatio-ohjauksen tehostaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle ja toimintayksiköille annettu ohjaus on laajaa ja monimuotoista.

Yleisiä toimintayksiköille kohdistettuja valtakunnallisia ohjeita laadittiin merkittävistä toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen tarkistamista edellyttäneistä asioista. Näitä olivat esimerkiksi julkisen vallan käyttö kunnallisessa terveydenhuollossa sekä työnantajien oman valvontavastuun parantaminen.

Verkkosivuilla julkaistiin terveydenhuollon valvonta-asioiden ratkaisulyhennelmiä, jotka valittiin niiden potilasturvallisuuteen tai palvelujen järjestämistapaan liittyvän

ohjausvaikutuksen perusteella. Valvira on informoinut sekä www-sivuilla että muiden mediakanavien kautta erityisesti hoitohenkilöstöä koskevien valvonta-asioiden lisääntymisestä ja lääkeaanastuksiin liittyvien tapausten yleistymisestä sekä niihin liittyvistä valvontatoimista ja työnantajan vastuusta, samoin hoitoon pääsyn valvonnasta.

Laajinta ohjaus on kertomusvuoden aikana ollut ns. "valelääkäri ja myrkkyyhoitajatapauksiin" liittyen työnantajien valvontavelvoitteista sekä toisaalta julkista valtaa sisältävien tehtävien hoitamisen periaatteista julkisessa terveydenhuollossa.

Ohjauksessa on hyödynnetty myös sähköisiä asiantuntijaverkostoja.

Nuori Lääkäri – lehdessä julkaistiin Valviran ratkaisuja, ja tärkeitä asioita saatiin esille tiedotusvälineiden haastatteluissa sekä esiintymällä radio- ja televisio-ohjelmissa.

Puhelimitse, sähköpostitse ja kirjeitse annetun ohjauksen lisäksi annettiin terveydenhuollon toimintayksiköille konsultaatioapua niiden valmistellessa omia sisäisiä ohjeitaan.

Valviran asiantuntijat pitivät noin 130 luentoa. Pidettävät luennot valittiin vaikuttavuusarvioinnin perusteella. Aiheina olivat mm. valvonnan painoalueet ja strategia, omavalvonnan kehittäminen, valvonnassa havaitut

Hoitotakuun toteutuminen

Valvira on osallistunut asiantuntijana aktiivisesti sekä erikoissairaanhoidon että perusterveydenhuollon hoitopääsyn seurantaryhmien kokouksiin THL:ssä. Vuoden 2010 aikana on tehty työtä mm. perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavan erikoissairaanhoidon odotusaikoja koskevien kattavien tietojen saamiseksi valvontaviranomaisten käyttöön sekä YTHS:n palveluihin pääsyä koskevan tiedon saamiseksi seurannan piiriin. Ongelmana on edelleen pitkä viive THL:n keräämien tietojen saamisessa valvonnan käyttöön sekä perusterveydenhuoltoa koskevien riittävän luotettavien tietojen puute.

Valvira päivitti yhdessä aluehallintovirastojen kanssa hoitoon pääsyä koskevan valvontasuunnitelman kuluvalle kaudelle 2009 – 2011.

Valvontasuunnitelman perusteella valvontaa suunnataan aiempaa laajemmin perusterveydenhuoltoon ja erikoissairaanhoidossa myös erikoisalakohtaisiin hoidon saatavuuden ongelmiin. Suunnitelmassa valvontakriteerit on priorisoitu aiempaa kriittisemmin. Voimavaroja on kohdennettu erityisesti välittömän yhteydensaannin valvontaan ja hoitoon pääsyn valvontaan perusterveydenhuollossa.

potilasturvallisuuskysymykset, turvallinen lääkehoito, ammattihenkilöiden vastuut ja työnjako, hoitotakuu, julkisen terveydenhuollon järjestämisvastuu sekä sosiaali- ja terveydenhuollon oikeusturvakysymykset.

Yhdessä Kuntaliiton ja aluehallintovirastojen kanssa toteutettiin laaja koulutuskierron, jolla käsiteltiin potilasasiakirjoihin liittyviä kysymyksiä.

Lisäksi osallistuttiin merkittävällä panoksella STM:n ja ETENE:n ”Itsemääräämisoikeus ja sen rajat” – symposiumin valmisteluun, toteuttamiseen ja sen annin koontiin STM:n säädösvalmistelua varten.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

Valvira on toteuttanut kaikki hoitotakuun valvontaohjelmassa vastuulleen kuuluvat valvontatoimet tuloksellisesti. Yleinen ilmiö näyttää kuitenkin olevan, että valvontatoimien jälkeen sairaanhoitopiirissä saavutettu hyvä tilanne muuttuu lyhyessä ajassa ja hoitojonot kasvavat uudelleen. Perusterveydenhuollon valvonta ollut suunnitelman mukaisesti AVI:n vastuulla.

Toukokuussa 2010 Valvira antoi neljälle sairaanhoitopiirille määräykset saattaa hoitoon pääsy lain edellyttämälle tasolle. Kahdessa sairaanhoitopiirissä tilanne oli määräaikaan mennessä parantunut ratkaisevasti. Kahden määräyksen tehosteeksi asetettiin sakon uhka. Elokuussa annettiin kahdelle sairaanhoitopiirille määräykset saattaa hoitoon pääsy lain edellyttämälle tasolle. Tilanne parani niin, että asia ei antanut aiheutta enempään toimenpiteisiin. Elokuussa annettiin hoidon saatavuutta koskeva määräys myös kolmannelle sairaanhoitopiirille ja lokakuussa otettiin vireille vielä kahta sairaanhoitopiiriä koskeva valvonta.

Valvira osallistui STM:n välitöntä yhteydensaantia koskevan ohjeistuksen laadintaan. Ohje annettaneen alkuvuonna 2011.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Potilasturvallisuuden ja laadun edistäminen

Valvirassa on kokoontunut viraston roolia ja tehtäviä potilasturvallisuusasioissa käsittelevä ryhmä, jossa ovat edustettuina lupaosastolta ammattioikeudet ja terveydenhuollon laiteturvallisuus, ohjausosastolta laatuasiat ja sosiaalihuolto sekä valvontaosasto.

Valvira osallistui potilasturvallisuustyöhön suunnitelmien mukaan, pääsääntöisesti THL:n perustamassa kansallisessa

yhteistyöryhmässä, jonka tehtäväksi annettiin valmistella potilasturvallisuuden toimeenpano-opasta terveydenhuoltolain nojalla annettavan nk. potilasturvallisuus- ja laatuasetuksen perusteella. Työryhmä on myös ryhtynyt valmistelemaan vuoden 2011 kansallista potilasturvallisuuskonferenssia.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

Säädösvalmisteluun osallistuminen

Keväällä 2010 Valvira osallistui sovitusti sairaanhoitajien rajoitettua lääkkeenmääräämistä koskevan lainsäädäntömuutoksen valmisteluun. Säädösmuutos, jonka perustella sairaanhoitajat saavat oikeuden määrätä vastaanotollaan hoitamilleen potilaille tiettyjä lääkkeitä, tuli voimaan 1.7.2010. Valvira osallistui lisäksi psykoterapeuttien koulutusta koskevan ammattihenkilöasetuksen valmisteluun. Valviran edustaja osallistui asiantuntijana terveydenhuollon ammattihenkilölain muutosten valmisteluun ministeriön työryhmässä. Työryhmä käsittelee lähinnä lääkäreiden ja hammaslääkäreiden kaksoislaillistuksen poistoa. Valvira osallistui myös opetus- ja kulttuuriministeriön nk. SORA-työryhmän (opiskelijoiden soveltuvuuteen ratkaisuja hakeva työryhmä) valmistelemaan hallituksen esityksen viimeistelyyn.

Valvira osallistui niin ikään STM:n itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja

rajoittamista koskevaa säädösvalmistelua käsittelevän työryhmän ja sen alatyöryhmien työhön sekä OM:n vankiterveydenhuollon säädösten kehittämistyöryhmään.

Lisäksi Valvira osallistui oikeusministeriön turvallisuusselvitystyöryhmässä tapahtuneeseen terveydenhuollon ammattihenkilöiden rikostaustan selvittämislainsäädännön valmisteluhankkeeseen.

Arvio tulostavoitteiden toteutumisesta: 5

Uusi aikaisemman terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita koskevan lain korvaava laki tuli voimaan 1.7.2010. Valvira osallistui aktiivisesti lain valmisteluun kevään 2010 aikana.

Arvio tulostavoitteiden toteutumisesta: 4

Valtakunnallisia terveydenhuollon lupia koskevat viranomaistehtävät

Lakia ja asetusta yksityisestä terveydenhuollosta muutettiin 1.9.2009 siten, että aluehallintovirastojen myöntämien alueellisten lupien lisäksi käyttöön tuli valtakunnallinen lupa tuottaa yksityisiä terveydenhuollon palveluja. Kun luvanvaraista toimintaa harjoitetaan kahden tai useamman aluehallintoviraston alueella,

luvan myöntää Valvira. Uuteen tehtävään liittyvät lupatoiminnot perustettiin Valviraan ilman tehtäviin liittyvää henkilöstön lisäystä.

Vuoden 2010 loppuun mennessä Valvira on myöntänyt 55 yksityisen terveydenhuollon valtakunnallista lupaa. Toimipaikkoja myönnettyissä luvissa on ollut 628.

Muutoksia Valviran myöntämiin valtakunnallisiin lupiin tehtiin vuoden 2010 aikana 12, muutokset koskivat 12 toimipaikkaa. Aloitus- ja lopettamisilmoituksia vastaanotettiin 64.

Palvelutuottajat ovat tarvinneet uudessa tilanteessa runsaasti ohjausta. Tämä on kuormittanut Valviran toimintaa ja pitkittänyt käsittelyprosessia. Lupien käsittelyssä haasteena on ollut myös hakemusten puutteellisuus. Yksityiseen terveydenhuoltoon liittyviä keskeisiä kysymyksiä on käsitelty Valviran ja aluehallintovirastojen välisessä lupatyöryhmässä ja koordinaatioryhmässä.

Lakia yksityisestä terveydenhuollosta muutettiin 3.12.2009 siten, että liikennelain mukaiset sairaankuljetuspalvelut siirrettiin lakiin yksityisestä terveydenhuollosta. Valvira myöntää valtakunnallisen luvan silloin, kun sairaankuljetuspalvelujen asemapaikka on kahden tai useamman aluehallintoviraston alueella. Lainmuutoksen nopean valmistelun vuoksi uuteen tehtävään liittyvä lupatoiminnan järjestäminen aloitettiin tammikuussa 2010. Lupaviranomaisten ja ministeriön edustajien muodostamassa ryhmässä laadittiin luvansaannin kriteerit

perus- ja hoitotason sairaankuljetukseen sekä valmisteltiin lupaprosessiin liittyvä ohjeistus, tarvittavat lomakkeet ja päätöspohjat. Ryhmässä käsiteltiin myös palveluntuottajien ja lupaviranomaisten kysymyksiä lupaedellytysten yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

Vuoden 2010 alusta Rovaniemellä aloittanut Valviran toimipiste sai viraston työjärjestyksen muuttuessa 1.11.2010 vastuulleen yksityistä terveydenhuoltoa koskevat valtakunnalliset luvat. Lupatehtäviä on hoitanut kaksi ylitarkastajaa Rovaniemellä, kaksi ylitarkastajaa osatyöpanoksella Helsingissä sekä Rovaniemen yksikön päällikkö.

Yksityisiä sosiaalipalveluja koskevassa lainsäädäntöuudistuksessa on esitetty, että myös yksityisten sosiaalipalvelujen valtakunnalliset luvat myönnetään jatkossa Valvirasta. Lain on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2011. Rovaniemen toimipiste on ryhtynyt valmistautumaan sosiaalihuollon lupatehtävien vastaanottamiseen.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

EU-maiden sähköisen tiedonvaihdon järjestelmä (IMI)

Tulossopimuksessa edellytetään, että Valviran edustaja osallistuu tarpeen mukaan eräitä ammattiryhmiä koskevan sähköisen tiedonvaihtojärjestelmään liittyvän EU-direktiivien valmisteluun, implementointiin, tulkintaan sekä päivitykseen. Valvira on toimivaltaisena viranomaisena osallistunut koordinaatiokokouksiin,

ammattipätevyysdirektiivin soveltamiseen ja tulkintaan liittyvään kansainväliseen keskusteluun ja kansainväliseen IMI-kehitystyöhön.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

1.4.2.7 Toimialan laajennus sosiaalihuoltoon

Kaikki sosiaalihuollon uusien tehtävien myötä saadut virat täytettiin kevään 2010 kuluessa. Alkuvuonna keskityttiin erityisesti sosiaalihuollon valtakunnallisten valvontaohjelmien laatimiseen, vanhustenhuollon valvonta-ohjelman valvonnan pohjaksi tarvittavan selvityksen tekemiseen ja ohjelman toimeenpanoon sekä yhteistoimintakäytäntöjen luomiseen

aluehallintovirastojen kanssa. Ohjelma vahvistettiin aluehallintovirastojen ja Valviran yhteistyöryhmissä alkuvuodesta 2011.

Valvira ratkaisi kertomusvuonna 45 sosiaalihuollon valvonta-asiaa. Vuodenvaihteessa oli muun ohella työn alla noin 180 ympärivuorokautista sosiaalihuollon

valvontaohjelmaan perustuvaa valvonta-asiaa.

Aluehallintovirastojen kanssa on työstetty niiden ja Valviran yhteistyön ja työnjaon periaatteita sekä kartoitettu keskeisiä toiminnan yhtenäistämistarpeita, priorisoitu niitä sekä yhdessä valmisteltavia sosiaalihuollon eri osa-alueita koskevien valvonta-ohjelmien laatimista.

Valvira julkaisi kertomusvuonna seuraavat sosiaalihuollon alan ohjeet: tupakkalain muutos lastensuojelulaitoksissa, lastensuojelulain määräaikojen noudattaminen, sosiaalihuollon päihdehuoltoyksiköiden henkilöstö ja toimeentulotuen käsittelyaikojen noudattaminen.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

1.4.2.8 Aluehallintovirastojen ohjaaminen

Valvira jatkoi tulostavoitteen mukaisesti yhteistyötä aluehallintovirastojen kanssa. Yhteistyötä varten vuonna 2009 perustetut ryhmät (virastojen johtajista koostuva koordinaatioryhmä ja sen alaisena alkoholi-hallinnon ryhmä, sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaryhmä, sosiaali- ja terveydenhuollon luparyhmä, ympäristö-terveyden ryhmä sekä niiden alaiset alaryhmät) jatkoivat toimintaansa.

Kertomusvuonna käynnistettiin Valviran ja aluehallintovirastojen asiantuntijoille suunnattu Viranomaisvalvonnan ja ohjauksen erityispätevyyskoulutus (kaudelle 2010–2011). Lisäksi perustettiin työryhmä seuraamaan ja kehittämään Valda-asianhallintajärjestelmää Valviran ja aluehallinto-virastojen yhteisten tarpeiden huomioimiseksi.

Virasto järjesti aluehallintovirastoille ja Valviralle sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan kehittämisen työpajan 8.6.2010. Myös muilla toimialueilla järjestettiin työkokouksia, neuvottelupäiviä ja muita yhteistyötilaisuuksia.

Tulostavoitteena oli myös käynnistää sosiaalihuollon eri osa-alueille kohdistuvien valvontaohjelmien laatiminen, toimeenpano ja päivitys. Valvirassa valmisteltiin yhteistyössä aluehallintovirastojen kanssa valvontaohjelmia alkoholi-hallinnon, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon alueilla. Valvontaohjelmien tavoitteena on i valvonnan ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistaminen valtakunnallisesti sekä vaikuttava valvonta käytettävissä olevilla resursseilla.

Tulostavoitteen mukaisesti kehitettiin edelleen Valviran ja AVLen yhteistä Extranet-palvelua yhteistyötä ja tiedonvaihtoa varten.

Lisäksi Valviran edustajat tekivät yhdessä STM:n edustajien kanssa tutustumiskierroksen uusiin aluehallintovirastoihin näkökulmana ohjauksen ja yhteistyön kehittäminen.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

1.4.2.9 Tukipalvelut

Informaatioteknologian hyödyntäminen

Aluehallintovirastojen ja Valviran yhteiskäyttöisen sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontatietojärjestelmän (Valveri) rakentaminen käynnistyi kertomusvuonna. Terveydenhuollon ammattihenkilörekisterin (Terhikki) julkinen versio JulkiTerhikki otettiin käyttöön syksyllä 2010. Tupakan myyntilupa-

rekisteri Turren julkinen osa JulkiTurre otettiin käyttöön alkuvuodesta 2010. Lisäksi käytössä oleviin tietojärjestelmiä kehitettiin tarpeen mukaan.

Tiedon hallintaa ja viestintää kehitettämään käynnistettiin johdon raportointi- ja tietovarastoratkaisun toteutusprojekti.

Hedelmöityshoitolaik mukaisen luovutusrekisterin (Luoteri) vaatimusmäärittely ja kilpailutus valmistuivat kesällä, järjestelmän rakentaminen alkoi syksyllä.

Valvira on toiminut aktiivisesti VALDA-asianhallintajärjestelmän integroimisessa subs-tanssitetietojärjestelmiin (Valveri). Valvira on aikatauluttanut valtion yhteisten IT-palvelujen

(VIP) käyttöönotot yhdessä hallinnonalan kanssa.

Kemikaalitietojärjestelmät siirrettiin Tukesin hallintaan vuoden lopussa.

Organisaatiofuusion ja toimitilamuutosten vaatimien perustietotekniikkaratkaisujen toteuttaminen on vielä kesken.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Terveydenhuollon varmennepalveluiden hoitaminen

Valvira ylläpiti terveydenhuollon varmennejärjestelmää sekä siihen liittyviä paikallisia rekisterointipisteitä. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden rooli- ja attribuuttitietopalvelua kehitettiin edelleen. Attribuuttipalvelun terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin edellyttämien tietojärjestelmämuutosten toteutusta jatkettiin, mutta Valviran eri osastojen yhteistyönä toteutettava ammattioikeustietojen jälkikäteinen rakentaminen jouduttiin siirtämään vuodelle 2011.

Henkilö- ja palveluvarmenteita tuotettiin eReseptin rakentamisen ja pilotoinnin edellyttämässä aikataulussa. Sairaanhoidopiirien toimikortit mukaan lukien vuoden lopussa oli käytössä 33 449 järjestelmästä myönnettyä varmennekorttia. Valvira osallistui eReseptin ja eArkiston rakentamistyöhön muun muassa STM:n, Kelan, Suomen Kuntaliiton, terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien lukuisissa työ- ja kehittämissyryhmissä.

Valvira osallistui valtiovarainministeriön johtamaan valtion varmennepalveluiden

uudelleenorganisointihankkeeseen. Hankkeen edetessä varmennepalveluyksikkö osallistui mm. säädösvalmisteluun sekä merkittäväällä työpanoksella terveydenhuollon varmennepalveluiden Väestörekisterikeskukseen (VRK) siirron hallinnolliseen ja tekniseen suunnitteluun ja valmisteluun. Joulukuun 2010 alusta voimaan tulleiden lakimuutosten nojalla terveydenhuollon varmennepalveluiden hoitaminen siirrettiin VRK:n tehtäväksi, ja samalla kolme Valviran varmenneasiantuntijaa siirtyi VRK:hon. Valviran varmennejärjestelmä jäi kuitenkin käyttöön varajärjestelmänä 30.6.2012 saakka.

Varmennepalvelut suoriutui asetetuista tulostavoitteista erittäin hyvin huomioon ottaen, että varmennepalveluiden VRK:een siirtoon jouduttiin käyttämään huomattava työmäärä.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

Sähköisten asiointipalveluiden kehittäminen

Tulostavoitteena oli perusrekistereiden uudistamisen aloittaminen ja sähköisen asiointin määrittelytyön valmistuminen. Ysteri-järjestelmän korvaavan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiskäyttöisen tietojärjestelmäkokonaisuuden (Valveri) toteutus alkoi kesällä 2010. Lupahallinnon osuus valmistui vuoden loppuun mennessä, valvontaosan toteutus alkaa tammikuussa 2011 ja järjestelmän suunniteltu käyttöönotto sähköisine asiointipalveluineen on syksyllä 2011.

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterin (Terhikki) julkinen käyttöliittymä otettiin käyttöön suunnitellusti syksyllä 2010. Tupakkarekisterin (Turre) julkinen tietopalvelu otettiin käyttöön maaliskuussa 2010.

Alkoholin anniskelun sähköinen jatkoaikalupahakemus on valmistumassa ja otetaan käyttöön alkuvuodesta 2011.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

Taulukko 22: Alkoholiluparekisterihaut internetissä organisaatioittain

	2007	2008	2009	2010
Alkoholin tukkumyyjät	29 926	28 879	29 596	28 180
Verohallinto	258	216	243	147
Poliisihallinto	659	510	438	398
Aluehallintovirastot	653	456	388	205
Muut	1 449	1477	1442	1 573
Yhteensä	32 945	31 538	32 107	30 503

Taulukko 23: Sähköiset lausunnot alkoholihallinnolle

	2007	2008	2009	2010
Poliisi	5 096	5 073	4 930	4 750
Poliisin tarkastusilmoitukset	718	366	632	546
Seutukunta	60	49	31	27

Taulukko 24: Sähköiset valvontailmoitukset alkoholihallinnossa

	2007	2008	2009	2010
Anniskeluravintoloiden sähköiset valvontailmoitukset				
-lkm (keskim./vuosineljännes)	4 561	5 282	5 621	6 097
-osuus kaikista ilmoituksista	54,6 %	63,6 %	67,9 %	73,2 %
Elintarvikeliikkeiden sähköiset valvontailmoitukset				
-osuus kaikista ilmoituksista	20,0 %	26,3 %	32,4 %	64,9 % *)

*)24.1.2011 mennessä saapuneista

Taulukko 25: Sähköiset tupakan myyntilupahakemukset

	2009	2010
Vireille tulleet hakemukset	11 540	1 598
Sähköisesti vireille tulleet hakemukset	9839	1 311
Osuus kaikista hakemuksista	85,30 %	82,04 %

Taulukko 26: Julkisten rekisterien hakumäärät

	2010
JulkiTerhikki (käyttöönotto 9/2010)	> 200 000
JulkiTurre (käyttöönotto 3/2010)	1 748

Julkaisujen tuotantoprosessi

Valvira ja THL neuvottelivat ja allekirjoittivat kertomusvuonna sopimuksen Valviran julkaisujen tuotantoprosessin siirtämisestä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 5

EU- ja KV-yhteistyö

Valviran edustaja on kesään 2010 asti osallistunut suunnitellusti EU:n potilasturvallisuus-hankkeen, EUNetPaS-hankkeen loppuunsaattamiseen. Muuta kansainvälistä yhteistyötä on tehty päivittäin ammattioikeusasioissa mm. IMI-yhteistyönä (International market Information System), osallistumalla EU:n ammattipätevyysdirektiivin koordinaatio- ja arviointikokouksiin sekä HPCB (Health Care Professionals Crossing Borders) -työryhmän työskentelyyn ja kokoukseen.

Pohjoismaista yhteistyötä on tehty pohjoismaisen sopimuksen seurantar ryhmässä (Långa namnet – työryhmä).

Valvira osallistui terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita koskevien EU-yhteistyöryhmien toimintaan.

Valvira osallistui EU:n tislattujen juomien täytäntöönpanokomitean ja viinien hallintokomitean työskentelyyn.

Viinin hallintokomiteassa ajettavina asioina ovat olleet tuotteiden turvallisuus ja selkeät pakkausmerkinnät, etenkin allergeenimerkinnät.

OIV-työryhmissä Suomi ajaa korkeaa tuotteiden turvallisuutta, korkeaa kuluttajan-suojaa ja selkeitä pakkausmerkintöjä. Vuonna 2010 tehtävänä oli Suomen kannan mukaisesti mm. vastustaa viinin positiivisia terveysvaikutuksia käsitteleviä päätöslauselmaehdotuksia.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4.

Mediakuvaindeksi ja sidosryhmäkysely

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan mediabarometrin ja sidosryhmäbarometrin tekemisestä päätetään ministeriön johdolla toimivassa hallinnonalan viestijöiden Havi-työryhmässä. Edellinen mediabarometri tehtiin ja raportoitiin joulukuussa 2009. Erot virastojen välillä olivat tuloksissa hyvin pieniä. Valviran toimintaa ei tunnettu kovin hyvin, mutta siitä huolimatta sen yhteisökuva sai toimittajilta arvosanan hyvä. Havi-työryhmässä on päätetty, että seuraava mediabarometri ja sidosryhmäbarometri tehdään syksyllä 2011.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

Sisäinen valvonta

Valvira osallistui edelleen STM:n hallinnonalan sisäisen valvonnan verkoston yhteistyöhön. Sisäisen valvonnan menetelmäkuvaus laadittiin syksyllä 2010.

Arvio tulostavoitteen toteutumisesta: 4

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Valvirassa muutosprosessi jatkui edelleen kertomusvuoden aikana. Valviralle laadittiin uusi strategia ja alkusyksyn aikana viraston organisaatiota tarkennettiin ja virastolle laadittiin uusi työjärjestys. Uudistusten tavoitteena oli järkeistää tehtävien hoito eri osastojen kesken sekä parantaa viraston johtamisjärjestelmää. Yhtenä tavoitteena oli lähiesimiesten roolin selkeyttäminen.

Viraston palkkausjärjestelmän valmistelu jatkui edelleen vuoden 2010 aikana. Palkkausjärjestelmää laadittiin luottamusmiehistä ja johdon edustajista kootussa työryhmässä. Palkkausjärjestelmän laatiminen vaati edelleen runsaasti hallinnon resursseja. Valtion yleisessä virkaehtosopimuksessa on määritelty Valviralle tehtäväksi neuvotella kesäkuun loppuun mennessä väliaikana sovellettavasta palkkausjärjestelmästä. Neuvottelutulos saavutettiin annetussa määräajassa. Lokakuussa päästiin sopimukseen myös viraston uudesta palkkausjärjestelmästä.

Rovaniemen toimipisteen toiminta käynnistyi vuoden 2010 alusta. Toimipisteessä on yhteensä 11 henkilöä ja virat saatiin täytetyksi alkuvuodesta. Toiminta Rovaniemellä on käynnistynyt hyvin.

Tehtävien laajeneminen sosiaalihuollon ohjaukseen ja valvontaan edellytti myös virkasiirtoja lääninhallituksista. Sosiaalihuollon ohjaukseen ja valvontaan siirrettiin joko virkoina tai määrärahasiirtoina yhteensä 10 htv, yksi virka oli näiden lisäksi siirretty jo vuonna 2010. Näillä resurssisiirroilla Valviraan saatiin 8 sosiaalihuollon asiantuntijavakanssia ja loput 3 htv:tä on osoitettu sosiaalihuollon tehtäviin tuki-, yhteistyö- ja johtamistehtävien osana.

Henkilöstöstrategiaa ja osaamiskartoitusta ei saatu toteutetuksi kertomusvuonna. Lähtöhaastattelut on otettu käyttöön osastoilla. Tulossopimuksessa asetetuista tavoitteista priorisoitiin palkkausjärjestelmän valmistelu.

Tulossopimuksen ulkopuolisina tehtävinä on virastossa valmistauduttu ottamaan käyttöön uusi matkahallintaohjelma (M2) sekä tilaustenhallintajärjestelmä (TILHA). Valtiokonttori edellyttää virastojen siirtyvän edellä mainittujen järjestelmien käyttöön, mutta niiden vaatimaa työpanosta ei ole voitu ottaa etukäteen huomioon, koska ne eivät sisälly tulossopimukseen. Hankkeet toteutettiin ja M2 otettiin käyttöön joulukuun alusta, TILHA otetaan käyttöön alkuvuodesta 2011.

Erityisesti viraston hallinnossa työskenteleviä on lisäksi työllistännyt erilaiset tehtävien siirtohankkeet kuten KEVAKE-hanke ja siihen liittyvät henkilöstösiirrot ja toimitilajärjestelyt, Tukijan tehtävien ja sitä kautta kahden viran siirtäminen Valviraan, varmennepalveluiden siirto väestörekisterikeskukseen sekä valmistautuminen yhden viran siirtoon Porissa Häätäkeskuslaitoksesta Valviraan.

Vuoden 2010 lopussa Valvirassa työskenteli 180 henkilöä. Määräaikaisessa virkasuhteessa oli 18 prosenttia henkilöstöstä, eli 33 henkilöä. Määräaikaisten suhteellisen suuri osuus on johtunut useista virkavapauksista ja vuorotteluvapaista sekä osa-aikaista työtä tekevien tehtävien hoidon järjestämisestä. Kemikaaliosastolta on edelleen ollut useita henkilöitä (vuoden lopussa 8) virkavapaana työskennelläkseen EU:n kemikaalivirastossa.

Heistä 8 on aloittanut vakinaisessa virassa. Kertomusvuoden aikana 3 henkilöä jäi eläkkeelle. Valvirasta irtisanoutui kertomusvuoden aikana 4 henkilöä vakinaisesta virasta. Lähtövaihtuvuus on

kertomusvuoden jälkeen tasaantunut ja nyt melko normaalia.

Taulukko 27: Henkilöstöhallinnon tunnuslukuja

	2008	2009	2010
Henkilöstömäärät ja henkilöstörakenne:			
- henkilöstön määrä vuoden lopussa, lkm ja	168	176	180
- muutos %	5 %	4,2 %	
- henkilötyövuodet, htv:t (ei sukupuolierittelyä)	160,3	166,5	182
- henkilöstön keski-ikä	48,5	47,1	48,6
- henkilöstön ikä, jako alle / yli 45-vuotiaat	52/116	68/106	62/118
- vakinaiset, lukumäärä ja %-osuus	147/84 %	146/83 %	147/82%
- määräaikaiset, lukumäärä ja %-osuus	25/16 %	28/17 %	33/18%
- kokoaikaiset, lukumäärä ja %-osuus	169/97 %	170/96,6 %	167/93%
- osa-aikaiset, lukumäärä ja %-osuus	6/3 %	6/3,4 %	13/7%
Osaamisen ja työhyvinvoinnin keskeiset tunnusluvut:			
- koulutusvuorokaudet/htv	4,2 pv/htv	2,3 pv/htv	3,3 pv/htv
- työtyytyväisyysindeksi tai muu seurantatieto viraston/laitoksen oman tähänastisen käytännön mukaisesti		3,21	-
- työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0 %	0 %	0 %
- sairauspoissaolot, pv / htv			
- eläkkeellesiirtymisen keski-ikä	9,6 pv/htv 64,1	9,3 pv/htv 63,6	7,19 pv/htv 63,7
Johtamiseen liittyvät keskeiset tunnusluvut:			
- naisten osuus laitoksen johtotehtävissä (ylin johto ja ns. keskijohto), %	60,2 %	71,5 %	58,8%
- esimiesarviointien tulokset (erilliset arvioinnit ja työtyytyväisyysbarometrin ao. tulos)	-	3,03	-

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Valviran toiminta rahoitetaan pääosin talousarvion kautta. Viraston menot on budjetoitu osittain nettomääräisinä siten, että kemikaalien tuoterekisterin ja terveydenhuollon lupatoiminnan menot katetaan toiminnan tuloilla ja muu toiminta on budjetoitu bruttomääräisenä. Valviralle myönnetty kahden vuoden siirtomääräraha vuodelle 2010 oli 14 633 400 euroa (talousarvio ja lisätalousarviot). Maksullisen toiminnan tuotot olivat 3 464 092 euroa ja muut toiminnan tuotot 1 065 433 euroa. Edellisiltä vuosilta siirtynyt siirtomääräraha oli yhteensä 2 871 027 euroa.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Valviran toimintamäärärahat on budjetoitu valtion talousarvion momentille 33.02.05. Menot on budjetoitu osittain nettomääräisinä. Valviralle myönnetty määräraha vuodelle 2010 oli 14 633 400 euroa.

Määrärahaa käytettiin 10 735 728 euroa. Vuoden 2010 määrärahasta jäi ylijäämää 3 897 672 euroa, mistä noin 0,9 milj. euroa johtui siitä, että aluehallintovirastojen ja Valviran yhteiskäyttöisen tietojärjestelmän kehittämiseen osoitettujen määrärahojen käyttö siirtyi vuodelle 2011. Edellisiltä vuosilta määrärahaa oli siirtynyt 2 871 027

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Maksullisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 3 464 092 euroa ja muun toiminnan tuotot 1 065 433 euroa. Tuotot koostuivat mm. terveydenhuollon ammatinharjoittamiseen liittyvistä lupamaksuista 1 240 413 euroa, alkoholihallinnon lupa- ja valvontamaksuista 925 220 €, kemikaalihallinnon maksuista 136 553 euroa, kemikaalien tuoterekisteriyksikön tuotoista 943 517 euroa sekä vesihygieenisen osaamisen testauksesta 46 390 euroa.

Muut toiminnan tuotot koostuivat pääasiassa yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista

Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus rahoituksesta oli noin 1,2 %.

Yhteisrahoitteinen toiminta muodostui pääosin sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamista hankkeista. STM myönsi 140 000 euroa terveysvalvonnan määrärahasta momentilta 33.70.21 REACH-neuvontapalvelun toteuttamiseen. Rahoituksesta käytettiin 86 850 euroa. STM rahoitti myös kunnallisen terveydensuojelun laatujärjestelmän valmistelua 16 500 eurolla momentilta 33.70.21, CLP-kuluttajakampanjan materiaalin kääntämistä ja suomenkielisen kampanjamateriaalin painattamista 32 500 eurolla sekä itsearviointin toteuttamista 10 000 eurolla. Yhteensä yhteisrahoitteiseen toimintaan saatiin rahoitusta 211 400 euroa, josta käytettiin 130 702 euroa.

euroa, joten vuodelle 2011 siirtyi 3 897 672 euroa. Siirtyvän määrärahan osuus oli noin 27 % toimintamäärärahasta.

Tuloarviomomentille 12.33.02 oli budjetoitu 1 400 000 euroa. Tuloja kertyi 1 117 000 euroa. Tulot olivat noin 283 000 euroa arvioitua pienemmät, mikä johtui suurimmaksi osaksi siitä, että biosiditehoaineen hyväksymishakemusten käsittely, biosiditehoaineesta- ja valmisteesta annettavat lausunnot sekä maksullinen geenitekniikka olivat alijäämäisiä.

131 000 euroa ja lääninhallitusten tulouttamista yksityisen terveydenhuollon maksuista 934 475 euroa. Tuotot koostuvat lähes kokonaan julkisoikeudellisista suoritteista. Ainoastaan 46 453 euroa oli liiketaloudellisista suoritteista (sertifikaattien myöntämisestä ja sähköisten tiedostojen myynnistä) saatuja tuottoja.

Toiminnan kulut olivat 16 850 108 euroa. Suurimmat erät olivat henkilöstökulut 65 %, palvelujen ostot 22 % ja vuokrat 9,5 %. Palveluista suurimmat yksittäiset erät olivat mielentilatutkimukset, tietoliikenteen

käyttömaksut sekä atk-suunnittelumaksut. Poistot käyttöomaisuudesta olivat 72 600 €.

Tilikauden tuotto-/kulujäämä oli -13 260 973 euroa.

1.6.4 Tase

Taseen loppusumma oli 1 567 792 euroa. Vastaavien puolella lisääntyivät käyttöomaisuus ja lyhytaikaiset saamiset. Lyhytaikaisten saamisten kasvuun vaikuttivat Ysteri-tuottojen kirjaamiskäytäntö ja kemikaalisuoritteiden valmisteluun liittyvät Suomen Ympäristökeskukselle vuosina 2009 - 2010 maksetut kulut, jotka siirrettiin Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Käyttöomaisuuden suurimmat erät olivat atk-ohjelmat ja autot. Käyttöomaisuuden arvo vuoden lopussa oli 387 000 euroa. Poistot olivat 72 600 euroa.

Alkoholin tuotevalvonnan valvontamaksujen laskuttaminen tehdään viraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaan vuoden loppupuolella, mistä johtuen myyntisaamiset 320 000 euroa koostuivat pääosin valvontamaksuista.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valviran taloussäännön mukaan: ”sisäisen valvonnan järjestämistä johtaa ja sen riittävydestä ja kehittämisestä vastaa ylijohdaja. Sisäisen valvonnan menettelyt kytkeytyvät automaattisesti viraston toimintaprosesseihin ja sitä toteuttavat viraston työntekijät jatkuvasti omissa tehtävissään. Sisäisen valvonnan toteuttamiseksi virastossa on toiminnan ja talouden hallinto- ja raportointimenetelmät täsmäytys-, kontrolli- ja varmennustoimenpiteinen. Sisäisen valvonta sovitetaan Valviran strategiaan ja arvoihin. Sisäiselle valvonnalle luodaan suotuista ilomapiiri ja sitä ylläpidetään kouluttamalla henkilöitä, joiden tehtäviin sisältyy sisäistä valvontaa sekä informoimalla henkilökuntaa sisäistä valvontaa ohjaavista säädöksistä ja ohjeista. Ylijohdajan suorittama valvonta perustuu ensisijaisesti johtoryhmätyöskentelyyn ja tulosarviointiin.”

Sisäinen valvonta on kytketty viraston lakisääteiseen toimintaan ja strategiaan linjauksiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arviointi vuodelta 2010 toteutettiin johtoryhmän jäsenille suunnatulla kyselylomakkeella. Kyselylomake oli viraston

tarpeisiin muokattu versio valtiovarain controller –toiminnon ja sisäisen tarkastuksen jaoston suppeasta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikosta.

Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta kokonaisuutena on kohtuullisella tasolla virastossa, mutta erityisesti riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta toteutuu heikosti.

Riskienhallinnan kehittäminen käynnistyi vuoden loppupuolella, jolloin perustettiin riskienhallintatyöryhmä. Työryhmän tehtävänä on osana koko hallinnonalalla tehtävää kehittämistyötä kartoittaa viraston toimintaan kohdistuvat riskit sekä saada aikaiseksi järjestelmällinen riskienhallinta osana toimintaa. Riskienhallintatyöryhmän työtä avustaa sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kilpailuttama konsultti.

Sisäisen valvonnan menetelmäkuvaus laadittiin vuonna 2010, mutta sen käytäntöön saattaminen edellyttää vielä lisäohjeistusta ja koulutusta, jotta sisäinen valvonta ymmärretään selkeästi johtamis- ja esimiesvastuuseen kuuluvaksi.

1.8 Arviointien tulokset

Valviran toiminnan tuloksellisuudesta tai vaikuttavuudesta ei tehty ulkopuolisten suorittamia kokonaisarvioiteja vuonna 2010. Virastolla ei myöskään ole käytössä säännönmukaisia laatujärjestelmään liittyviä

itsearviointimenettelyjä. Ensimmäinen CAF-itsearviointi toteutetaan keväällä 2011.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Vuonna 2010 Valvirassa ei havaittu sellaisia väärinkäytöksiä, jotka olisivat johtaneet asian antamiseen poliisitutkintaan tai

väärinkäytöksen ilmoittamiseen valtiontalouden tarkastusvirastolle siitä annetun lain (676/2000) mukaisesti.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT

2.Talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 31.12.2010	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluontoiset tulot	3 638,27	6 585,93	6 585,93	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	3 638,27	6 585,93	6 585,93	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	1 103 466,95	1 400 000,00	1 116 558,43	-283 441,57	80
12.33.02. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot	1 103 466,95	1 400 000,00	1 116 558,43	-283 441,57	80
Tuloarviotilit yhteensä	1 107 105,22	1 406 585,93	1 123 144,36	-283 441,57	80

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010(TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö vuonna 2010	Talousarvion siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös
32.Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	17 960,55			0,00	0,00	0,00
32.30.51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	17 960,55			0,00	0,00	0,00
32.30.51.2.1. Palkkaukset	17 960,55			0,00	0,00	0,00
33.Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	16 150 310,56	15 590 451,36	11 685 779,20	3 904 672,16	15 590 451,36	0,00
33.01.29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	822 120,62	950 051,36	950 051,36	0,00	950 051,36	0,00
33.01.01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2v)						
33.01.01.1. Toimintamenot		7 000,00	0,00	7 000,00	7 000,00	0,00
33.02.01. Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)						
33.02.02. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)						
33.02.05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 140 000,00	14 633 400,00	10 735 727,84	3 897 672,16	14 633 400,00	0,00
33.02.06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	119 000,00		0,00	0,00	0,00	0,00
33.60.34. Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	3 069 189,94		0,00	0,00	0,00	0,00
33.60.34.1. Mielentilatutkimukset	3 069 189,94		0,00	0,00	0,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä	16 168 271,11	15 590 451,36	11 685 779,20	3 904 672,16	15 590 451,36	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö vuonna 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51.2.1. Palkkaukset				
33.Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	2 871 027,45	17 511 427,45	13 606 755,29	3 904 672,16
33.01.29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)				
33.01.01 Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2v)				
33.01.01.1 Toimintamenot				
	0,00	7 000,00	0,00	7 000,00
33.02.01. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)				0,00
33.02.02. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)				0,00
33.02.05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 836 873,29	17 470 273,29	13 572 601,13	3 897 672,16
33.02.06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukseen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 154,16	34 154,16	34 154,16	0,00
33.60.34. Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)				
33.60.34.1. Mielentilatutkimukset				
Määrärahatilit yhteensä	2 871 027,45	17 511 427,45	13 606 755,29	3 904 672,16

3.Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2010- 31.12.2010		1.1.2009- 31.12.2009	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	3 464 091,69		3 071 666,71	
Muut toiminnan tuotot	<u>1 065 432,74</u>	4 529 524,43	<u>925 941,30</u>	3 997 608,01
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	293 459,29		203 516,19	
Henkilöstökulut	10 913 583,34		9 972 350,39	
Vuokrat	1 602 419,20		1 430 792,48	
Palvelujen ostot	3 646 666,43		5 604 177,97	
Muut kulut	321 366,45		193 323,14	
Poistot	72 613,63		74 203,54	
Sisäiset kulut	<u>0,00</u>	16 850 108,34	<u>0,00</u>	17 478 363,71
JÄÄMÄ I		-12 320 583,91		-13 480 755,70
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	3 547,17		2 242,52	
Rahoituskulut	<u>507,12</u>	3 040,05	<u>711,71</u>	1 530,81
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	36,00		65,40	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	36,00	<u>0,00</u>	65,40
JÄÄMÄ II		-12 317 507,86		-13 479 159,49
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Siirtotalouden kulut				
Siirtotal. Kulut kuntayhtymille	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
JÄÄMÄ III		-12 317 507,86		-13 479 159,49
Tuotot veroista ja pakollisista maks.				
Perityt arvonlisäverot	14 467,12		19 939,95	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>957 932,35</u>	-943 465,23	<u>838 422,30</u>	-818 482,35
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		<u>-13 260 973,09</u>		<u>-14 297 641,84</u>

4.Tase

	31.12.2010		31.12.2009	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	52 046,95		77 892,73	
Muut pitkävaikutteiset menot	311 238,52		45 887,86	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	363 285,47	<u>119 259,90</u>	243 040,49
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	23 966,34		42 238,89	
Kalusteet	<u>0,00</u>	23 966,34	<u>464,20</u>	42 703,09
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET		387 251,81		285 743,58
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	320 273,55		390 069,50	
Siirtosaamiset	471 313,00		264 119,44	
Muut lyhytaikaiset saamiset	388 953,44		305 954,85	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	1 180 539,99	<u>0,00</u>	960 143,79
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	0,00	0,00	<u>0,00</u>	0,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 180 539,99		960 143,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 567 791,80</u>		<u>1 245 887,37</u>

VASTATTAVAA

31.12.2010

31.12.2009

OMA PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	0,00		0,00	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-1 897 822,62		-1 134 838,74	
Pääoman siirrot	13 141 589,47		13 594 957,42	
	<u>-13 260</u>	-2 017	<u>-14 297</u>	-1 837
Tilikauden tuotto-/kuluja jäämä	<u>973,09</u>	206,24	<u>641,84</u>	523,16

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

-2 017
206,24

-1 837
523,16

VIERAS PÄÄOMA**LYHYTAIKAINEN**

Saadut ennakot	0,00		9 975,00	
Ostovelat	615 204,17		717 997,93	
Tilivirastojen väliset tilitykset	269 674,28		217 571,03	
Edelleen tilittävät erät	236 852,10		195 663,85	
		3 584		3 083
Siirtovelat	<u>2 463 267,49</u>	998,04	<u>1 942 202,72</u>	410,53

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

3 584
998,04

3 083
410,53

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

1 567
791,80

1 245
887,37

5.Liitetiedot

Tilinpäätöksen liite 1:

Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Talousarvotilien budjetointia ei ole muutettu edellisestä vuodesta
2. Ulkomaan rahan määräisiä saamisia, velkoja tai muita sitoumuksia ei ole.
3. Virastolla ei ole vaihto-omaisuutta. Tulot ja menot on arvostettu todellisiin määriin. Menot on jaksotettu tilikauden kuluiksi sekä käyttöomaisuuden menoiksi, jotka on jaksotettu suunnitelman mukaisin poistoin.
4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia merkittäviä tuottoja tai kuluja ei ollut.
5. 1.1.2010 Etelä-Suomen Lääninhallituksesta (307) siirtyi Valviraan kahdeksan (8) henkilöä. Tasemuodossa alkusaldona 1.1.2010 siirrettiin ko. henkilöiden lomapalkkavelka sosiaalikuuluiheen yhteensä 60.299,46 euroa Valviralle.

Muuten edellinen vuosi on vertailukelpoinen tilivuoden kanssa.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmien liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2009	Talousarvio 2010 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2010 määrärahojen		Tilinpäätös 2010	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Liite 2 Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2010	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2010	Käyttö v. 2010 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
33.01.01 Sosiaali- ja terveys- ministeriön toimintamenot	Bruttomenot	7000,00	0,00		7 000,00						
	Bruttotulot	0,00	0,00		0						
	Nettomenot	7000,00	0,00	7 000,00	7 000,00		0,00	7 000,00	0,00	7 000,00	
33.02.05 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot	Bruttomenot	14 853 540,89	14 633 400,00	14 021 575,19	17 919 247,35	0,00				16 858 448,48	
	Bruttotulot	2 713 540,89		3 285 847,35	3 285 847,35	0,00				3 285 847,35	
	Nettomenot	12 140 000,00	14 633 400,00	10 735 727,84	3 897 672,16	0,00	2 836 873,29	17 470 273,29	13 572 601,13	3 897 672,16	
33.02.06 Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	Bruttomenot	119 000,00	0,00	34 154,16	34 154,16	0,00				34 154,16	
	Bruttotulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				0,00	
	Nettomenot	119 000,00	0,00	34 154,16	0,00	0,00	34 154,16	34 154,16	34 154,16	0,00	0,00

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole arviomäärärahojen ylityksiä

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole peruutettuja siirrettyjä määrärahoja

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2010	2009
Henkilöstökulut	8 942 379,93	8 118 652,80
Palkat ja palkkiot	9 000 464,98	7 982 742,43
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	-58 085,05	135 910,37
Henkilösivukulut	1 971 203,41	1 853 697,59
Eläkekulut	1 763 938,87	1 576 963,43
Muut henkilösivukulut	207 264,54	276 734,16
Yhteensä	10 913 583,34	9 972 350,39
Johdon palkat ja palkkiot, josta	541 346,70	549 339,50
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	180,00	160,00
Johto	180,00	160,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

**Liite 6:
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset**

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu virastossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

	Poisto- menetelmä	Poisto- aika	Vuotuinen poisto%	Jäännös- arvo%
Aineettomat hyödykkeet				
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	20,0	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5	20,0	0
Aineelliset hyödykkeet				
125 - 126 Koneet ja laitteet				
1250 Autot	tasapoisto	5	20,0	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet				0
12550 ATK-laitteet ja oheislaitteet	tasapoisto	3	33,3	0
12551 Palvelimet ja verkkolaitteet	tasapoisto	5	20,0	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintä	tasapoisto	5	20,0	0
12570 Matkapuhelimet	tasapoisto	3	33,3	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0	0
127 Kalusteet	tasapoisto	5	20,0	0

Vähäiset käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			1190 - 1191 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	1120-1129 Aineettomat oikeudet	1140 Itse-valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1149 Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.2010	691 892,68	238 107,12	0,00	259,90	1 049 259,70
Lisäykset	0,00	293 381,76	0,00	0,00	293 381,76
Vähennykset	47 730,13	40 771,24	0,00	259,90	207 761,27
Hankintameno 31.12.2010	644 162,55	490 717,64	0,00	0,00	1 134 880,19
Kertyneet poistot 1.1.2010	613 999,95	192 219,26	0,00	0,00	806 219,21
Vähennysten kertyneet poistot	47 730,13	40 771,24	0,00	0,00	88 501,37
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	25 845,78	28 031,10	0,00	0,00	53 876,88
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2010	592 115,60	179 479,12	0,00	0,00	771 594,72
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	52 046,95	311 238,52	0,00	0,00	363 285,47

	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	
	1200-1209 Maa- ja vesialueet	1210-1219 Rakennusmaa- ja vesialueet	1220-1229 Rakennukse- t	1230 Rakennel- mat	1250-1269 Koneet ja laitteet		1270-1279 Kalusteet
Hankintameno 1.1.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	569 026,15	0,00	569 026,15
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	201 696,91	0,00	201 696,91
Hankintameno 31.12.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	367 329,24	0,00	367 329,24
Kertyneet poistot 1.1.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	526 787,26	0,00	526 787,26
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	201 696,91	0,00	201 696,91
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	18 272,55	0,00	18 272,55
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	343 362,90	0,00	343 362,90
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	23 966,34	0,00	23 966,34

	Muut aineelliset hyödykkeet Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			Yhteensä	
	1280-1289 Muut aineelliset hyödykkeet	1294-1299 Muut ennakko- maksut	1301-1303 Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	Tilinpäätoksen liitteessä 7 on tiedot niistä käyttöomaisuus-
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	hyödykkeistä, jotka ovat edelleen käytössä, vaikka ne olisi
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	loppuun poistettu. Liite tehdään näin, koska Personec käyttö-
Hankintameno 31.12.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	omaisuusohjelma ei tue Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaista
Kertyneet poistot 1.1.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	raportointia liitteestä 7.
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	Vuonna 2010 tilillä 11910 "Keskenkärsäinen aineeton käyttö-
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	omaisuus" oleva 119259,90 siirrettiin kirjanpidossa ja käyttö-
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	omaisuuskirjanpidossa valmiin käyttöomaisuuden tilille 11400
Kertyneet poistot 31.12.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	"Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat" (muistiot M1-88,
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	29.11.2010)
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	0,00	0,00	0,00	0,00	

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2010	2009	Muutos 2010-2009
Korot euromääräisistä saamisista	3 547,17	2 242,52	1 304,65
Osingot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	3 547,17	2 242,52	1 304,65

Rahoituskulut	2010	2009	Muutos 2010-2009
Korot euromääräisistä veloista	507,12	524,89	-17,77
Muut rahoituskulut	0,00	186,82	-186,82
Rahoituskulut yhteensä	507,12	711,71	-204,59

Netto	3 040,05	1 530,81	1 509,24
--------------	-----------------	-----------------	-----------------

Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Sektori

Yritykset ja asuntoyhteisöt

Yritykset

- Julkiset yritykset
- Yksityiset yritykset

Asuntoyhteisöt

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Rahalaitokset

Muut rahoituslaitokset

Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset

Vakuutuslaitokset

Julkisyhteisöt

Paikallishallinto

Sosiaaliturvarahastot

Kotitaloudet

Työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet

- Maatilatalouden harjoittajien kotitaloudet
- Muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet

Palkansaajakotitaloudet

Omaisustulojen ja tulonsiirtojen saajakotitaloudet

Laitoskotitaloudet

Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Valtionkirkot

Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Ulkomaat

Euroopan unioni

Muut maat ja kansainväliset järjestöt

Yhteensä

Ei talousarvionaloudesta annettuja lainoja

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale	määrä
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet		0
...		0
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet		0
...		
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet		0
...		
Osakkeet ja osuudet yhteensä		
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset		
		Kirjanpitoarvo 31.12.2010
Liikelaitos		0,00
- Peruspääoma		0,00
- Muu oma pääoma		0,00
...		
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset		0,00
...		
Yhteensä		0,00

Ei arvopapereita eikä oman pääoman ehtoisia sijoituksia

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

kirjanpitoyksiköllä ei ole ilmoitettavaa tähän liitteeseen

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takut sekä muut vastuut

Myönnetyt takaukset ja takuut

Sektori	31.12.2010	31.12.2009	Muutos n-(n-1)
Yritykset ja asuntoyhteisöt			
...	0,00	0,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset			
...	0,00	0,00	0,00
Julkisyhteisöt			
...	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet			
...	0,00	0,00	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt			
...	0,00	0,00	0,00
Ulkomaat			
.....	0,00	0,00	0,00
Takaukset ja takuut yhteensä	0,00	0,00	0,00

Myönnetyt takaukset ja takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo	Jakauma	Tilinpäätöspäivän kurssi
	€	%	€
Euro	0,00	0,0	0,0000
...	0,00	0,0	0,0000
Yhdysvaltojen dollari	0,00	0,0	0,0000
Yhteensä	0,00	0,0	

Ei valtiontakauksia ja -takuita.

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut Vastuusitoumukset

€ tai sanallinen selitys	31.12.2010	31.12.2009	Muutos n-(n-1)
Kansainvälisille rahoituslaitoksille annetut sitoumukset	0,00	0,00	0,00
Vastuut vahinko- ja vakuutuskorvauksista	0,00	0,00	0,00
Muut vastuut	10 607 847,60	11 344 778,64	-736 931,04
Yhteensä	10 607 847,60	11 344 778,64	-736 931,04

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut

Vuokrasopimukset

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä 1 212
325,44

Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä 0,00

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi

...

Yhteensä

Ei rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä
Säätiöt	
...	0,00
Rahastot	
...	0,00
Yhdistykset	
...	0,00
Muut varat	
...	0,00

Ei taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole valtionvelkaa.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Kirjanpitoyksiköllä ei ole ilmoitettavaa tähän liitteeseen

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Tilinpäätöksen liitteessä 7 on tiedot niistä käyttöomaisuushyödykkeistä, jotka ovat edelleen käytössä, vaikka ne olisivat loppuun poistettu. Liite tehdään näin, koska Personec käyttöomaisuusohjelma ei tue Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaista raportointia liitteestä 7. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen Joensuun toimipiste, jonka asiakas Valvira on, menettelee edellä kuvatulla tavalla muiden asiakasvirastojensa suhteen, joiden käyttöomaisuuskirjanpito on annettu palvelukeskuksen hoidettavaksi.


Käyttöomaisuuskirjanpitojärjestelmän ohkeen ei ole voitu kohtuullisella työllä eikä luotettavuudella järjestää oheismenettelyä, jolla tarvittavat tiedot olisi pystytty tuottamaan Valviralle.

6. Allekirjoitukset

Tilinpäätös ja siihen sisältyvä toimintakertomus on käsitelty Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston johtoryhmässä 4.2.2011, 2.3.2011 sekä 9.3.2011

Hyväksytty Helsingissä 14. päivänä maaliskuuta 2011

Ylijohtaja



Marja-Liisa Partanen

Hallintojohtajan sijaisena
taluspäällikkö



Pekka Kivilevo